

**ЕДИНЕЧЕН ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО
ЗА 2021 ГОДИНА
СО ПРОГРАМА ЗА РАЗВОЈ И ДЕЛОВЕН ПОТФАТ**

Скопје, Април 2022 година

Содржина	Страна
Макроекономски движења	1-2
Банкарски сектор на Република Северна Македонија	3-4
Податоци за среден курс	5
Халкбанк Скопје 2021– основни показатели	5
Број на вработени и квалификациона структура	5-7
Анализа на Билансот на Состојба	7-13
Анализа на Билансот на Успех	14-16
Политика на управување со ризикот	17-22
Информатичка технологија	22-24
Маркетинг активности	24-26
Контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите, спречување перење пари и финансирање тероризам	26-27
Дирекција за внатрешна ревизија	27-29
Дирекција за внатрешна контрола	29-30
Финансиски план на банката	30-31
Деловен потфат на Банката	31
Примања на членовите на Надзорниот одбор	31
Надомест на извршните директори	31
Извештај за корпоративно управување на Халкбанк АД Скопје	32-50

1. Економско опкружување

Макроекономски движења во Република Северна Македонија

Макроекономските движења во 2021 година како во Република Северна Македонија така и на глобално ниво беа втора година по ред условени од глобалната здравствена криза, кои иако беа неизвесни, сепак беа пооптимистички поради масовна имунизација против ковид-19. Закрепнувањето беше постепено

Новите бранови на ковид-19 доведоа до пад во економската активност во првиот квартал од 2021 година, но наредните квартали беа проследени со позитивна економска активност. Со цел заштита на здравјето на населението и спречување на ширење на вирусната инфекција, Владата продолжи со низата на рестриктивни мерки, меѓу кои забрана на невакцинирани лица за влез во одредени објекти со цел зголемување на свесноста за вакцинација, која започна како мерка во втората половина од денот.

Од аспект на монетарната политика, Народната банка на Република Северна Македонија (НБРСМ) како сите други централни банки будно ја следеше ситуацијата и реагираше со дополнителни мерки за намалување на негативните ефекти од кризата врз економијата посебно во првиот квартал од 2021 година. Каматната стапка на благајничките записи беше намалена само во првиот квартал од 2021 година за 0,25 п.п., т.е. достигна најниско историско ниво од 1,25%, додека пак понудениот износ на благајнички записи остана на исто ниво како и претходната година. Во преостанатиот дел од годината, на глобално ниво имаше постепено намалување на стимулирањето од страна на монетарните власти поради подобрите економски изгледи, додека пак на домашно ниво монетарната политика остана иста.

Дополнително, Европската централна банка (ЕЦБ) донесе одлука за продолжување на важноста на репо-линијата, до март 2022 година во вредност од 400 милиони евра, преку којашто минатата година, за првпат, ѝ овозможи на Народната банка пристап до девизна ликвидност во евраа, со соодветно обезбедување.

Подобрите економски изгледи доведоа до пораст на активноста, каде што гледано структурно се забележа речиси кај сектори, каде најголем пораст имаат секторите – Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли; Транспорт и складирање; Објекти за сместување и сервисни дејности со храна и Информации и комуникации.

Покрај здравствената криза во Република Северна Македонија посилено влијание на економските движења може да имаат и нарушувања на страната на понудата на глобалните енергетски пазари кои прават инфлациски притисоци.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
БДП во % (реален раст) ***	2,90%	3,60%	3,90%	2,80%	1,10%	2,90%	3,20%	-4,40%	3,96%
БДП / број на жители (евра) **	3.948	4.141	4.382	4.659	4.839	5.175	5.423	5.132	5.693
Индустриско производство (период/период) ***	3,20%	4,80%	4,90%	3,50%	0,20%	5,40%	3,70%	-9,55%	1,45%
Буџетски дефицит (мил евра) **	-313	-359	-315	-261	-274	-188	-221	-873	-629
Девизни резерви (мил евра) **	1.993	2.436	2.262	2.613	2.336	2.867	3.263	3.360	3.643
Стапка на невработеност ***	29,00%	28,00%	26,10%	23,70%	22,40%	20,70%	17,30%	16,40%	15,70%
Инфлација ***	2,80%	-0,30%	-0,30%	-0,20%	1,40%	1,50%	0,80%	1,20%	3,23%
Каматна стапка на благајнички записи *	3,25%	3,25%	3,25%	3,75%	3,25%	2,50%	2,00%	1,50%	1,25%

Клучни макроекономски показатели:

Извори на податоци:

* Народна Банка на РСМ

** Министерство за финансии

*** Државен завод за статистика

¹ Податок со четврти квартал од 2021 година

Просечната стапка на **инфлација** во периодот јануари - декември 2021 година изнесува 3,23% со очекување според проекциите на Народна банка, од ноември 2021 година, да се намали на 2,4% во 2022 година. Меѓутоа овие проекции се сметаат за застарени со оглед на инфлациските притисоци на почетокот на 2022 година проследени од пораст на цените на енергенсите и руско-украинската војна.

Бруто домашниот производ (БДП). Во првиот квартал од 2021 година здравствената криза имаше негативни ефекти врз економијата со што се оствари пад на БДП од 1,8%, но веќе од вториот квартал економската активност бележеше позитивни влијанија такашто реалниот БДП се зголеми за 13,4% на годишна основа. Ова се должеше на поволни движеања кај секторите – Трговија; Транспорт и складирање; Угостителство и Индустрија. Во третиот квартал имаше зголемување, но значително послаб интензитет. Последниот квартал порастот на БДП беше 2,3%.

Новите полабави рестриктивни мерки за спречување на ширењето на ковид-19 вирусот овозможија пораст на економската активност на годишна и значителен позитивен тренд во вториот квартал од годината.

Индекс на индустриското производство. Индексот на индустриско производство за 2021 година забележа нето пораст кај сите категории, иако на квартални нивоа сликата е подинамична. Најизразен беше падот кај секторот – рударство и вадење камен во првиот квартал, но истиот сектор бележеше и најголем пораст во третиот квартал. Најизразен негативен придонес се забележа кај дејностите „Производство на текстил“ и „Производство на кожа и слични производи од кожа. Од друга страна, дејност каде што се забележува највисок позитивен придонес е „Производство на хемикалии и хемиски производи“ и „Останата производствена индустрија“.

Надворешно – трговска размена. Во текот на 2021 година податоците упатуваат на потенцијално проширување на дефицитот во четвртиот квартал од годината во однос на истиот период од минатата година, во услови на номинален пад на извозот и раст на увозот на стоки. Надворешнотрговската размена во третиот квартал од 2021 година изнесува 4.051,5 милиони евра, или 34,3% од БДП, што во споредба со истиот квартал од претходната година претставува зголемување за 448,4 милиони евра, или 0,4 п.п. од БДП.

2. Банкарски сектор на Република Северна Македонија

Изминатата 2021 година претставуваше година на закрепнување на домашната економија како резултат на намалување на рестриктивните мерки и масовната имунизација на населението. Појавата на новите вируси незначително влијеше врз домашната економија и банкарскиот сектор. Стабилноста и сигурноста на банкарскиот сектор во Република Северна Македонија и во 2021 год. придонесе да се намалат негативните економски последици од појавата на пандемијата предизвикана од вирусот COVID-19. НБРСМ ја поддржа стратегијата за одржување на стабилен девизен курс. Подготвеноста на банкарскиот сектор во РСМ се рефлектираше со способноста за управување со ризици во специфичните услови на постоење на здравствена и економска криза. Како резултат на тоа банките придонесоа за понатамошен раст на кредитирањето кон секторот на домаќинствата и корпоративниот сектор. Неизвесноста од завршувањето на пандемијата води кон понатамошно претпазливо следење на состојбата во банкарскиот сектор.

Во втората половина на 2021 год. во банкарскиот сектор во Република Северна Македонија дојде до намалување на бројот на банки, како резултат на присоединувањето на Охридска банка АД Скопје кон Шпаркасе банка Македонија АД Скопје. Како резултат на оваа промена заклучно со 31.12.2021 год. банкарскиот сектор во нашата земја го сочинуваат 13 банки, од кои согласно класификацијата на НБРСМ во групата на големи и средни банки учествуваат по пет банки, а останатите три ја сочинуваат групата на мали банки. Во однос на активата, заклучно со 31.12.2021 год. петте најголеми банки учествуваат со 80,96% во вкупната актива на банкарскиот сектор, во споредба со 31.12.2020 год. кога учеството изнесувало 76,5%. Споредбено со претходната година нема промени во однос на бројот на штедилници (две штедилници).

Неизвесноста од текот на пандемијата влијаеше и врз висината на кредитниот ризик на кој се изложени банките, каде и покрај зголеменото остварување на кредитниот ризик, сепак застапеноста на нефункционалните кредити во вкупното кредитно портфолио не е висока. Во четвртиот квартал од 2021 год. соодносот помеѓу нефункционални кредити и вкупни кредити (кредити кон нефинансиски субјекти) изнесува 3,2%.

Во текот на првиот квартал на 2021 год. денарската ликвидност на банките се зголеми, додека пак во текот на наредните три квартали истата се намали, што произлегува од промените на монетарните инструменти, односно повисокиот износ на пласирани средства на банките во депозити кај НБРСМ. Од друга страна автономните фактори на нето основа придонесоа за повлекување на ликвидност во банкарскиот систем како резултат на девизните интервенции на Народната банка.

Солвентноста на банкарскиот сектор во првиот и вториот квартал на 2021 година бележи подобрување, а во третиот квартал се задржа на стабилно ниво и е непроменета во споредба со 30.06.2021 год. и изнесува 17,3%. Одржувањето на стабилно ниво е резултат на многу малите квартални промени на сопствените средства и активата пондерирана според ризиците. Високото ниво на солвентност на банкарскиот сектор во однос на законскиот минимум ја покажува подготвеноста на банките да се справат со ризиците ако се земе во предвид состојбата предизвикана од пандемијата на вирусот COVID-19 која што се уште е присутна.

Вкупната актива на банкарскиот сектор во текот на целата година покажа раст и заклучно со 31.12.2021 год. изнесува 638.666 милиони денари. Во споредба со минатата година (2020) е забележан раст од 9,2 %, кога вкупната актива изнесувала 585.501 милиони денари.

Во четвртиот квартал на 2021 год. кредитната активност бележи раст, при позначително зголемено кредитирање на корпоративниот сектор. Покрај зголемување на кредитната побарувачка од страна на претпријатијата имаме и намалување на побарувачката од страна на домаќинствата при истовремено мало нето-заострување на кредитните услови кај претпријатијата и нето-олеснување на домаќинствата. Кредитирањето на секторот на

домаќинства во 2021 година во однос на претходната год. оствари раст од 8,4%, додека пак кредитирањето на корпоративен сектор бележи раст од 9,2%.

Банкарскиот сектор во 2021 год. и покрај чувствителноста на состојбата предизвикана од здравствено-економската криза како резултат на пандемијата на вирусот COVID-19 забележа годишен пораст на вкупните депозити од 8,9%. Кај сегментот население во однос на 2020 година остварено е зголемување на депозитите за 7,1%, а кај корпоративните клиенти зголемување од 12,0%.

Банкарскиот сектор во Република Северна Македонија во 2021 година забележа значителен раст на добивката која изнесува 9,15 милијарди денари, а во однос на претходната година зголемувањето на добивката изнесува 26,17% или 1,9 милијарди денари.

Показателите за профитабилност на банкарскиот сектор паралелно со порастот на финансискиот резултат на банките, поголемиот раст на просечната актива и на капиталот и резервите, бележат зголемување во однос на 2020 година. Показателот ROAA (стапка на поврат на просечната актива) заклучно со 31.12.2021 год. изнесува 1,5% и во однос на 31.12.2020 е зголемен за 0,2 п.п. Показателот ROAE (стапка на поврат на просечниот капитал) заклучно со 31.12.2021 год. изнесува 12,9% и во однос на 31.12.2020 е зголемен за 1,6 п.п.

Трендот на намалување на каматните стапки влијаеше и врз нето каматната маргина. Заклучно со 30.09.2021 год каматната маргина е позитивна и изнесува 3,0% и е намалена за 0,2 п.п во однос на 30.09.2020 год. кога изнесуваше 3,2%.

Во текот на првиот квартал од 2021 год. Народната банка ја намали каматната стапка на благајничките записи за 0,25 п.п и продолжи со олабување на монетарната политика, при што каматната стапка беше намалена од 1,5 % на 1,25%. Во текот на останатите три квартали од 2021 год. основната каматна стапка-каматната стапка на благајничките записи на Народната банка исто така беше задржана на историски најниското ниво од 1,25%. Но овој начин се придонесе за поддршка на кредитните текови во економијата и задржување на приспособливиот карактер на монетарната политика на микроекономските и финансиските услови. Во 2021 Пондерираната просечна активна каматна стапка се намали за 0,26 процентни поени во однос на минатата година и изнесува 4,52%, додека пондерираната просечна пасивна каматна стапка се намали за 0,23 процентен поен и изнесува 0,83%.

Во милиони евра	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Вкупни средства на банкарски сектор	5.385	5.783	6.007	6.511	6.878	7.233	7.513	8.187	8.945	9.490	10.363
Годишна промена	8,5%	6,6%	4,7%	8,4%	5,6%	5,2%	3,9%	9,0%	9,25%	6,10%	9,20%
Вкупно нето кредити на банкарски сектор	2.943	3.104	3.281	3.613	3.967	4.216	4.494	4.880	5.234	5.459	5.957
Годишна промена	7,5%	5,5%	5,7%	10,1%	9,8%	6,3%	6,6%	8,6%	7,27%	4,30%	9,11%
Вкупно депозити на клиенти на банкарски сектор	3.807	3.990	4.215	4.668	4.979	5.250	5.518	6.038	6.596	6.984	7.608
Годишна промена	9,8%	4,8%	5,6%	10,7%	6,5%	5,4%	5,1%	9,4%	9,24%	5,87%	8,93%
Капитал на банкарски сектор	595	641	677	704	745	768	814	884	981	1.105	1.197
Годишна промена	13,5%	7,7%	5,6%	4%	5,8%	3,0%	6,0%	8,6%	10,99%	12,69%	8,34%
Нето добивка на банкарски сектор	19	24	38	51	75	103	107	136	109	118	148
Годишна промена	-48,6%	26,3%	58,3%	36,4%	47%	37,2%	3,9%	27,1%	-19,96%	8,12%	26,31%

3. Податоци за средниот курс на позначајните валути

Средниот курс на валутите во периодот од 2013 до 2021 година е следниот:

Валута	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
УСД	54,3736	50,2353	54,9518	53,6887	51,2722	58,3258	56,3744	50,5604	44,6284
ЕУР	61,6270	61,6940	61,4856	61,4950	61,4907	61,4812	61,5947	61,4814	61,5113
ЦХФ	59,4683	56,8242	56,5593	54,7742	52,5472	57,2504	56,9583	51,1152	50,1764
ГБП	73,4267	68,3136	72,1577	68,1234	69,3087	71,8071	83,4617	78,5906	73,5429

4. Халкбанк Скопје 2021 - основни показатели

- Зголемување на вкупните средства од 8,7%;
- Зголемување на нето кредитите од 12%;
- Одржување на стапката на нефункционални кредити од 1,7% во 2021 и 1% во 2020 година;
- Стапката на нето кредити во однос на вкупни депозити на крајот од 2021 изнесува 87,8%;
- Зголемување на депозитите на клиентите од 9,5%;
- Зголемување на депозитите на населението од 14,4%;
- Зголемување на депозитите на правните лица и останати депозити за 5,5%;
- Зголемување на бројот на трансакции во платниот промет со странство за 20,3%;
- Зголемување на бројот на трансакции во платниот промет во земјата за 70,5%;
- Бројот на вработени на крајот од 2021 година изнесува 698;
- Остварен е позитивен финансиски резултат по оданочување во износ од 654.855 илјади денари, односно 10,6 милиони евра, што претставува зголемување од 17,7% во однос на 2020 година.

5. Број на вработени и квалификациона структура

На 31.12.2021 година Банката има 698 пријавени вработени во Р.С. Македонија. Квалификационата структура на вработените во Банката е следната.

	Д-р на науки	Магистри	ВСО	ВШО	ССО	Вкупно
Скопје	1	75	388	3	35	502
Битола	-	2	12		1	15
Прилеп	-	3	10	-	-	13
Струмица	-	1	12	-	-	13
Неготино	-	2	5	-	2	9
Гевгелија	-	1	7	-	2	10
Св. Николе	-	-	8	-	-	8
Ресен	-	1	5	-	-	6
Куманово	-	-	14	-	-	14
Гостивар	-	3	8	-	-	11
Тетово	-	4	17	-	-	21
Дебар	-	-	7	-	-	7
Охрид	-	1	9	-	-	10
Струга	-	-	8	-	1	9
Штип	-	3	8	-	1	12
Кавадарци	-	1	6	-	1	8
Кичево	-	1	7	-	-	8
Велес	-	3	5	-	1	9
Кочани	-	1	6	-	-	7
Радовиш	-	1	5	-	-	6
Вкупно	1	103	547	3	44	698

Обуки за вработените

Согласно Имплементацијата на Планот во 2021 година и усвоената стратегија за работа во оваа година, со оглед на околностите, поради заштита од корона вирусот, поголем дел од планираните внатрешни и надворешни обуки не беше возможно да се реализираат со физичко присуство. Голем дел од внатрешните и надворешните обуките се одржаа он-лајн. Банката во периодот јануари - декември 2021 година реализираше активности за подобрување на работењето, преку организација на следните внатрешни обуки од кои дел со физичко присуство а останатите онлајн и тоа:

- Воведна обука за нововработени – наменета за сите нововработени во Банката (во склоп на обуката спаѓаат: обука за спречување перење пари и финансирање тероризам, информациска сигурност, вовед во ИТ околина, обуки во делот на операции, маркетинг (корпоративни клиенти, МСП, население), управување со депозити, платежни картички, кредитирање, финансиско планирање и известување, управување со перформанси, односи со јавност, човечки ресурси, управување со квалитет, управување со ризици, управување со средства, ликвидност и тргување, меѓународно банкарство и финансиски институции, функционирање на филијала;
- Обука за осигурување живот од Триглав-Осигурителна компанија за сите лиценцирани вработени агенти во осигурување;
- Обука за полиси на Халк Осигурување за сите лиценцирани вработени агенти во осигурување и Директори на филијали, Оперативни менаџери и Соработници за работа со клиенти за население;
- Обука во делот на осигурување за нова група на лиценцирани застапници во осигурувањето;
- Обуки во делот на безбедност на информацискиот систем:
 - Annual Acceptance of the Information Security Policy 2021.
- Обука за трансакции на шалтер за Референти за банкарски операции;
- Обука за манипулација со готови пари за Референти за банкарски операции;
- Обука за оперативен ризик.

Со цел усовршување на стекнатите работни квалификации и вештини, вработените од Банката учествуваа и на надворешни обуки, конференции, работилници, советувања и семинари од кои повеќето онлајн и тоа:

- Talent Acquisition – Management;
- Position of the Personal Data Protection Officer with the new Law on Personal Data Protection;
- MIFID II Framework overview + MIFID II Derivatives Seminar;
- Обука - 20742: Identity with Windows Server 2016;
- Семинар за Менаџерски договори, конкурентска забрана, службена тајна, работа од дома, откази, дисциплинска постапка;
- Обука - 20765: Provisioning SQL Databases;
- Обука - Managing software development- testing and delivering for production;
- Обука - VMware vSphere: optimize and Scale (V7);
- Обука - Digital Transformation and Fintec;
- Обука - 20761: Querying Data with Transact-SQL;
- MasterClass: ICAAP/ILAAP Independent Review and Validation;
- Virtual HR Excellence Summit Europe;
- Онлајн работилница Основи на отсуство со и без надоместок;
- Обука - 20762: Developing SQL Databases;
- Обука - Digital Marketing Professional;
- Обука - 20345-1: Administering Microsoft Exchange server 2016;
- Обука – AML & CTF Foundation Level;
- Интензивен подготвителен курс за CPM (Certified Project Manager);
- Обука – Implementing and Operating Cisco Enterprise Network Core Technologies (ENCOR) v1.0.
- Конференција – Balkan Business Week;
- Обука – ITIL v4 Foundation;

- Обука –Digitalization;
- Обука – Capital Markets and Financial Instruments Certificate;
- Обука – A year with the challenges of Covid 19-What lessons has the domestic auditing learned;
- Семинар – Промени и дополнувања во законот за работни односи;
- Обука - GEF UNIDO Training for banking officers Program design;
- Семинар – Измени и дополнувања во Законот за работни односи кои се однесуваат на недела како неработен ден;
- Обука - Data protection law for employment relations;
- Обука - 20762: Developing SQL Databases;
- Обука - Risk Management: Operational Risk and Control Frameworks;
- Обука - External quality assessment of the internal audit function;
- Обука - Compliance officer in banking;
- Конференција Global HR trends Summit, Skopje 3;
- Обука - ISO 20000-1 Managing life cycle of the IT Systems;
- Обука - 20764: Administering a SQL Database Infrastructure;
- Обука - 20767: Implementing a SQL Data Warehouse;
- Семинар – Отсуство од работа со надоместоци од плата;
- Обука - 20761: Querying Data with Transact-SQL;
- Обука - DA-100: Analyzing Data with Power BI;
- Обука - PMP
- Обука - 55232: Writing Analytical Queries for Business Intelligence;
- Обука - 20703-1: Administering System Center Configuration Manager
- Обука - Scrum Master Certified (SMC)
- Обука - DA-100: Analyzing Data with Power BI
- Обука – SDG Financing in Macedonia;
- Обука - Selling in turbulent times;
- Обука за прва помош;
- Обука за здравје и безбедност;
- Обука за противпожарна заштита;
- Курсеви за изучување на турскиот јазик.

6. АНАЛИЗА НА БИЛАНСОТ НА СОСТОЈБА

Вкупната актива на Банката на 31 декември 2021 година изнесува 72.753.055 илјади денари или 1.181 милиони евра (во 2020: изнесува 66.934.167 илјади денари, односно 1.085 милиони евра).

Зголемувањето на Вкупната актива на годишно ниво изнесува 8,7%, (нето зголемување од 5.818.888 илјади денари или 94,4 милиони Евра во споредба со истиот датум 2020 година).

Структурата на Билансот на Состојба на 31.12.2021 година е како што следи:

Средства	Учество	Извори на средства	Учество
Кредити и побарувања на клиенти	67,7%	Депозити на клиенти	71,5%
Парични средства и парични еквиваленти	15,2%	Капитал и резерви	15,2%
Хартии од вредност и средства за тргување	11,0%	Останати позајмени средства	6,8%
Основни средства	3,4%	Депозити од Банки	5,6%
Вложувања во придружени друштва	1,3%	Останати обврски	0,6%
Останати средства	1,3%	Посебна резерва и данок	0,2%
Вкупно	100%	Вкупно	100%

Со состојба на 31.12.2021 каматоносната актива во вкупната актива учествува со 80,6%, додека каматоносната пасива во вкупната пасива учествува со 46,5%.

Показателот на нето кредити во однос на вкупни депозити на крајот од 2021 изнесува 87,8% (2020 година овој показател изнесуваше 85,8%). За целите на пресметка на овој показател во делот на депозити се вклучени депозити на клиенти и депозити на банки а во делот на кредити вклучени се кредитите на коминтенти и кредитите на Банки.

Кредити на коминтенти и банки

Вкупните нето кредити на Банката со состојба 31.12.2021 година изнесуваат 49.277.649 илјади денари (800 милиони евра) и остварија пораст од 12% во однос на 2020 година.

Секторската распределба на бруто кредитите на комитенти на Банката на 31.12.2021 година во износ од 50.112.475 илјади денари (813,2 милиони евра) е како следи:

Секторска поделба на кредити	Износ 000 МКД	Износ 000 евра
Нефинансиски друштва	24.753.193	401.661
Домаќинства	24.484.320	397.299
Нерезиденти	874.962	14.198
Држава	-	-
Вкупни бруто кредити	50.112.475	813.158

Со состојба на 31.12.2021 за кредитите на клиенти е пресметан кумулативен износ на исправка на вредноста во износ од 834.826 илјади денари (13,5 милиони евра).

Од аспект на рочната структура на нето кредитите изнесува:

- Краткорочните кредити учествуваат со 13%, во износ од 6.577.166 илјади денари (107.261 илјади евра)
- Долгорочните кредити учествуваат со 87%, во износ од 42.700.483 илјади денари (692.350 илјади евра)

Во рамките на Нето краткорочните кредити е содржана тековната достасаност на долгорочните кредити во износ од 54.686 илјади денари (887 илјади евра).

Во износот на Нето вкупните кредити е вклучена обврската по пресметана камата за кредити во износ од 388.699 илјади денари (6.307 илјади евра).

Износот на сомнителни и спорни побарувања (ССП) со состојба на 31.12.2021 година изнесува 816.375 илјади МКД (13.247 илјади евра), додека споредено со 31.12.2020, кога нивната состојба била 426.235 илјади МКД (6.909 илјади евра), ССП бележат зголемување во износ од 390.140 илјади МКД (6.331 илјади евра), односно зголемување од 91,5%.

Платежни картички

Вкупниот број на платежни картички е прикажан во табелата која следи:

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Visa Classic credit	17.443	18.490	19.193	18.791	21.244	22.664	24.214	22.818	18.473
Visa Business credit	331	304	333	347	334	368	354	258	184
Mastercard credit card	5.594	6.332	7.064	7.368	7.284	7.501	8.380	8.597	9.378
Master Business Revolving card	228	222	268	289	328	341	371	114	1
Mastercard credit Contactless card	8.961	9.754	10.276	10.196	8.879	9.077	8.083	6.572	3.267
Maestro debit card	0	0	1.453	13.291	13.706	39.261	37.400	41.518	33.348
Visa Electron debit card	4.799	19.005	38.803	56.132	61.261	69.166	62.541	57.285	46.066
Visa Gold credit card	4.751	847	880	887	919	906	346	308	265
Halkbank Co-branded	13	15	18	18	21	28	17	/	/
Visa Business Debit	4.310	3.451	2.833	2.167	2.043	1.253	568	/	/
Mastercard World Contactless	829	769	736	530	334	8	/	/	/
Mastercard Debit Contactless	99.787	90.132	59.212	45.272	28.910	/	/	/	/
Mastercard Business Debit	2.499	2.090	1.560	1.023	256	/	/	/	/
Visa PayWave Electron	63.659	46.593	20.124	4.259	/	/	/	/	/
Visa Platinum	6.104	4.907	3.846	1.486	/	/	/	/	/
Visa PayWave Credit	351	330	/	/	/	/	/	/	/
Вкупно картички	219.659	203.241	166.599	162.056	145.519	150.573	142.274	137.470	110.982

Бројот на дебитни картички изнесува 181.158 додека бројот на кредитните картички изнесува 38.501.

Со растот на дебитните картички, забележано е зголемување во делот на трансакциите со дебитни картички кои достигнуа преку 11,9 милиони и 32% пораст, додека остварениот промет од 359 милиони еур е зголемен за 26%.

Во 2021-ва број на трансакции со кредитни картички е над 1.103.000 трансакции и остварен е промет од 29.57.000 еур.

Клиентите на Банката, дел од нејзините услуги можат да ги користат преку мрежата на 137 банкомати од кои 28 се кеш-ин банкомати.

Во делот на број на ПОС терминали, пазарното учество е зголемено на 22,81% во септември 2021 и достигнат е број од 8.064 терминали заклучно со 31.12.2021. Опслужени се преку 31 милиони трансакции со раст од 24 % и нивниот промет достигна износ од 314 милиони евра со раст од 17 %.

Во 2021 продолжува трендот и имплементацијата на нови трговци кои користат Виртуелен ПОС терминал – електронска трговија. Бројот на активни електронски продавници заклучно со 31.12.2020 е 330.

Пазарните трендови се движат кон дигитализација и технолошки новитети. Банката го следи трендот и годинава изврши успешна надградба и воведување на нови функционалности на електронското и мобилното банкарство. Олеснет и унапреден е начинот на најава со биометрика или пин, push нотификации, брз преглед на состојба, Smart send-свони ми на сметка опција и останати функционалности. Бројот на корисници на е-банкарство и м-банкарство бележат раст од 22%, додека трансакциите преку овој канал имаат раст од 29,6%.

Со цел задоволување на барањата на клиентите и нивна поголема безбедност при користење на производите и услугите од Халкбанк А.Д Скопје , во 2021 кај електронското и мобилното банкарство додадени се две нови функционалности:

- Времено блокирање на дебитна или кредитна картичка
- Промена на лимити на кредитни и дебитни картички за плаќање на ПОС терминали, АТМ и E-commerce.

Преземени средства

Преземените средства на 31.12.2021 година се во износ од 512.501 денари (8.316 евра). Во текот на 2021 година Банката нема преземен, но има продадено два заплени имота. Согласно регулативата на НБРСМ, Банката еднаш годишно врши проценка на преземените средства.

Нематеријални и материјални средства за сопствени потреби

Сегашната вредност на основните средства на Банката со состојба 31.12.2021 е 2.438.593 илјади денари (39.570 илјади евра), од тоа 182.617 илјади денари (2.963 илјади евра) нематеријални и 2.255.976 илјади денари (36.607 илјади евра) материјални средства.

Состојба на дата 31.12.2021

000 МКД

	НАБАВНА ВРЕДНОСТ	АМОРТИЗАЦИЈА ДО 01.01.2021	АМОРТИЗАЦИЈА ВО 2021	СЕГАШНА ВРЕДНОСТ
ЛИЦЕНЦИ	175.544	90.531	23.144	61.869
СОФТВЕР	372.635	205.222	49.843	117.570
ВЛОЖУВАЊА ВО НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА ЗЕМЕНИ ПОД ЗАКУП	53.819	44.585	6.057	3.178
ВКУПНО НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	601.998	340.338	79.043	182.617
ЗГРАДИ	2.098.699	210.088	52.410	1.836.201
ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА	37.814	54.425	-18.858	2.247
КОМУНИКАЦИСКА ОПРЕМА	17.578	16.126	-4.316	5.768
ОПРЕМА ЗА ЛАДЕЊЕ И ГРЕЕЊЕ	61.925	47.609	3.551	10.765
МЕБЕЛ	102.876	84.201	5.029	13.646
АЛАРМНИ СИСТЕМИ/ПРОТИВПОЖАРНИ АПРАТИ	31.287	25.251	998	5.038
ОПРЕМА ЗА РЕКЛАМИРАЊЕ	34.262	18.193	2.169	13.900
КОМПЈУТЕРСКА ОПРЕМА	745.527	513.116	7.099	225.313
ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	73.020	33.232	4.720	35.067
ИНВЕСТИЦИИ ВО ТЕК	26.987	0	0	26.987
ИНВЕСТИЦИИ ВО ИЗНАЈМЕНИ СРЕДСТВА/ФИЛИЈАЛИ	231.069	127.811	22.213	81.044
ВКУПНО МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	3.461.044	1.130.052	75.016	2.255.976
ВКУПНО ОСНОВНИ СРЕДСТВА	4.063.042	1.470.390	154.059	2.438.593

Останати средства

Останатите средства на 31.12.2021 година во вкупен износ од 983.950 илјади денари (15.966 илјади евра), ја има следната структура:

Поделба на средствата	Износ 000 мкд	Износ 000 евра
VISA	273.234	4.434
Исплатени пензии	219.429	3.561
MASTER	94.682	1.536
Останато	94.336	1.531
Картично работење	92.444	1.500
Однапред платени трошоци	86.172	1.398
Аванси за нематеријални средства	44.428	721
Побарувања за провизии и надомести	37.163	603
Побарувања од купувачите	20.958	340
Побарувања по судски такси	9.863	160
Залихи	9.365	152
Побарувања од вработените	1.475	24
Порамнување со Western Union	401	7
Вкупно:	983.950	15.966

За делот на останати средства е пресметана исправка на вредност во износ од 14.247 илјади денари (231,6 илјади евра).

Депозити од банки

Заклучно со 31.12.2021 година Банката има над 202 илјади депозитни клиенти и 307.831 трансакциски сметки.

Депозитите од Банки со состојба 31.12.2021 година изнесуваат вкупно 4.082.747 илјади денари (66.249 илјади евра) од кои 709.081 илјади денари се депозити на домашни банки и 3.121.710 илјади денари депозит од Халк Банка Турција, како и 251.956 илјади денари редовни и ограничени девизни сметки на странски банки (Главница и камата).

Депозити на банки	2021	2020	% учество 2021	% учество 2020
Домашни банки	709.081	565.220	17,37%	15,85%
Странски банки	3.373.056	2.999.331	82,62%	84,13%
Ограничени депозити	610	610	0,01%	0,02%
Вкупно:	4.082.747	3.565.161	100%	100%

Депозити на коминтенти

Вкупната депозитна база на Банката со состојба 31.12.2021 година изнесува 52.026.189 илјади денари (844.211 илјади евра), и оствари пораст од 9,1% во однос на 2020 година. Согласно секторската распределба, депозитната база на Банката на 31.12.2021 година е како што следи:

Секторска поделба на депозити	Износ 000 мкд	Износ 000 евра
Нефинансиски друштва	22.120.933	358.949
Депозити на Население	22.320.996	362.195
Финансиски друштва (освен банки)	4.127.629	66.978
Депозити на нерезиденти	2.323.460	37.702
Депозити на непрофитни институции	947.068	15.368
Депозити на Држава и јавен сектор	186.103	3.020
Вкупно:	52.026.189	844.211

Од аспект на рочната структура на депозитната база:

- Краткорочните депозити учествуваат со 55,8%, во износ од 29.017.229 илјади денари (470.853 илјади евра);
- Долгорочните депозити учествуваат со 44,2%, во износ од 23.008.960 илјади денари (373.358 илјади евра).

Во рамките на краткорочните депозити е содржана тековната достасаност на долгорочните депозити во износ од 12.296.058 илјади денари (199.524 илјади евра).

Во износот на вкупните депозити е вклучена обврската по пресметана камата за депозити во износ од 118.762 илјади денари (1.927 илјади евра).

Други позајмени средства (Обврски по кредити)

Кредитните линии од меѓународните финансиски институции претставуваат значаен дел од вкупните извори на средства на Банката и на крајот од 2021 година изнесуваат 4.972.161 илјади МКД (80,7 милиони евра), (6,83% од вкупните извори на средства и обврски на Банката - вкупни обврски и капитал).

Со кредитната линија од ГГФ (Green for Growth Fund) се подржуваат инвестициите во модерни ефикасни технологии кои имаат голем економски потенцијал. Кредитот обезбеден од ГГФ и овозможува на Халкбанк - преку своите Еко-кредитни производи, зголемување на опсегот и обемот на финансирање на проектите за енергетска ефикасност (ЕЕ), какви што се замената на енергетски неефикасните системи за снабдување со топлина и надградувањето на надворешната сидна и покривна инсталација, системите за греење и осветлување и останати уреди. Кредитните производи за ЕЕ кои се насочени кон деловните клиенти вклучуваат и замена и/или надградување на енергетски неефикасната производна опрема и останатиот дел од опремата кој се користи во текот на производните процеси. Кредитот од ГГФ, исто така, ќе го олесни и пристапот до кредити во руралните области и ќе овозможи замена и модернизирање на застарената опрема за земјоделство.

Соработката со ЕФСЕ е во делот на обезбедување долгорочни инвестициски кредити кои ќе ги задоволат финансиските потреби на микро и малите претпријатија. Покрај овој аранжман кредитот ја зајакнува способноста на Халкбанк да понуди соодветно структурирани кредитни производи за домување, наменети за населението. Соработката помеѓу Халкбанк и ЕФСЕ датира уште од 2006 година, во тоа време Фондот обезбеди финансиски средства за кредитирање на домаќинства со ниски приходи, како и микро и мали претпријатија и ја поддржа стратешката насоченост на Халкбанк кон овие сегменти од пазарот.

Во текот на 2021 година, продолжи успешната соработка со Развојна банка на Северна Македонија. Во рамки на активностите за зголемена поддршка на работењето на малите и средни претпријатија, банката обезбеди средства од кредитната линија ЕИБ наменета за финансирање на мали и средни претпријатија и приоритетни проекти, кредитната линија на KfW (германската развојна банка) наменета за проекти на микро, мали и средни претпријатија, како и учество во програмата за кредитирање на развојот на микро, мали и средни претпријатија, поддршка на извозот и за трајни обртни средства.

Поволните кредити за малите и средни претпријатија значеа пристап до капитал и подобрена ликвидност, додека за стопанството значеа нови инвестиции и отворање на нови работни места.

Во периодот на ограничени можности за изнаоѓање на поволни извори за развој на земјоделието, со оваа кредитна линија од Земјоделскиот кредитен дисконтен фонд (ЗКДФ) ќе се овозможи подобрување на пристапот на земјоделците кон долгорочните и краткорочните кредити, како на малите и средни претпријатија чија основна дејност е преработка и извоз на земјоделски производи.

Халкбанк продолжи со реализација на Проектот за самовработување, мерка за самовработување преку кредитирање со цел заинтересираните невработени лица да се обучат за претприемништво и да регистрираат сопствен бизнис во различни сектори: агробизнис,

занаемство, лични услуги, трговија, производство, туризам и сл. Во текот на годината редовно се сервисираат обврските по постојните кредитни линии од домашните и странските кредитори.

Банката континуирано се стреми да најде побрзи и поефикасни решенија за задоволување на специфичните потреби на клиентите. Банката има воспоставено коресподентски односи со повеќе од 280 банки. Преку 9 банки од 5 различни земји, банката врши трансакции преку 19 сметки во 11 различни валути.

За задоволување на растечките потреби на своите клиенти покрај соработката со постоечките коресподентски банки, Банката воспоставува односи со Банки преку одобрување на лимити за соработка во делот на финансирање на трговија и тргување со финансиски инструменти.

Останати обврски

Најголемиот дел од останати обврски се однесува на:

Видови на обврски	Износ 000 мкд	Износ 000 евра
Порамнување со ВИСА	204.797	3.323
Разграничени приходи од претходна година	77.836	1.263
Нераспределен девизен прилив	58.340	947
Обврски од картично работење	45.343	736
Останато	29.836	484
Основачки влог на фирми	11.505	187
Обврски кон добавувачите	9.736	158
Порамнување со Мастер	6.776	110
Останати даноци и придонеси	5.144	83
Нераспределен денарски прилив	2.703	44
Депозити за изведувачки работи	270	4
Обврски за провизиите и надоместите	18	-
Пресметани трошоци	-	-
Вкупно:	452.304	7.339

Потенцијални и преземени обврски

Банката обезбедува финансиски гаранции и акредитиви.

Вкупните потенцијални обврски на Банката на 31.12.2021 година изнесуваат 28.288.594 илјади денари (459.029 илјади еур), за кои е обезбедена посебна резерва во износ од 13.739 илјади денари (223 илјади еур).

Видови на потенцијални и преземени обврски	Износ 000 мкд	Износ 000 евра
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	18.066.436	293.158
Платежни непокриени гаранции	5.307.516	86.123
Чинидбени непокриени гаранции	2.289.786	37.156
Непокриени акредитиви	919.287	14.917
Неискористени лимити на кредитни картички	784.958	12.737
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	498.112	8.083
Издадени покриени гаранции и акредитиви	417.509	6.775
Покриени акредитиви	4.990	81
Вкупно:	28.288.594	459.029

7. АНАЛИЗА НА БИЛАНСОТ НА УСПЕХ

Во периодот јануари - декември 2021 Банката регистрираше позитивен финансиски резултат пред оданочување во износ од 702.030 илјади денари или 11,4 милиони Евра. По пресметаната даночна обврска за непризнаените даночни расходи и Данокот на Добивка во износ од 47.175 илјади денари (765 илјади евра), Банката оствари позитивен финансиски резултат по оданочување во износ од 654.855 илјади денари или 10,6 милиони Евра.

Вкупните приходи за 2021г. изнесуваат 2.499.191 илјади МКД (40.554 илјади еур) и се со следната структура:

Поделба на приходите	2021			2020			% промена
	Износ 000 мкд	Износ 000 евра	% учество	Износ 000 мкд	Износ 000 евра	% учество	
Нето приходи од камата	1.838.526	29.833	73,6%	1.610.747	26.109	75,4%	-1,9%
Нето приходи од провизии	462.620	7.507	18,5%	334.483	5.422	15,7%	2,8%
Нето курсни разлики	93.480	1.517	3,7%	82.179	1.332	3,8%	-0,1%
Нето приходи од тргување	111	2	0,0%	(1.210)	(20)	-0,1%	0,1%
Други приходи	104.454	1.695	4,2%	109.088	1.768	5,1%	-0,9%
Вкупно приходи;	2.499.191	40.554	100%	2.135.287	34.611	100%	
Поделба на расходите	Износ 000 мкд	Износ 000 евра	% учество	Износ 000 мкд	Износ 000 евра	% учество	% промена
Исправка на вредноста на Финансиските средства	(166.306)	(2.699)	9,0%	(143.225)	(2.322)	9,1%	-0,1%
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства	(414)	(7)	0,0%	(563)	(9)	0,0%	0,0%
Трошоци за вработените	(688.309)	(11.169)	37,3%	(614.579)	(9.962)	38,9%	-1,6%
Амортизација	(260.003)	(4.219)	14,1%	(188.774)	(3.060)	12,0%	2,1%
Останати расходи од дејноста	(682.129)	(11.069)	37,0%	(570.836)	(9.253)	36,2%	0,8%
Данок на добивка	(47.175)	(765)	2,6%	(60.906)	(987)	3,9%	-1,3%
Вкупно расходи;	(1.844.336)	(29.927)	100%	(1.578.883)	(25.592)	100%	

Нето приходи од камата

Нето приходите од камата во 2021 година изнесуваат 1.838.526 илјади денари, односно 29,8 милиони евра. Во однос на 2020 година нето каматниот приход бележи зголемување од 14,1%.

Вкупните приходи од камата за 2021 година изнесуваат 2.313.910 илјади денари (37,5 милиони евра), односно зголемување во однос на 2020 година од 10,2%.

Вкупните расходи од камата за 2021 година изнесуваат 475.384 илјади денари (7,7 милиони евра), односно намалување во однос на 2020 година од 2,7%.

Во структурата на приходите од камати, најголемо учество имаат:

- приходите од камата за кредити на и побарувања од комитенти во износ од 2.195.430 илјади денари (35,6 милиони евра);
- приходи од камата од вложувања во хартии од вредност во износ од 83.501 илјади денари (1,4 милион евра);
- приходи од камата на парични средства и парични еквиваленти во износ од 19.261 илјади денари (313 илјади евра);
- наплатена нефункционална камата (на нето основа) износ од 15.718 илјади денари (255 илјади евра).

Во структурата на расходите од камата, најголемо е учеството на:

- расходи за камата по депозити на комитенти во износ од 354.810 илјади денари (5,8 милиони евра);
- расходи за камата за обврски по кредити (позајмици, кредитни линии) во износ од 89.486 илјади денари (1,5 милиони евра)
- расходи за камата на депозити на банки во износ од 18.816 илјади денари (305 илјади евра).
- останати расходи (платени камати за задолжителна резерва) во износ од 12.272 илјади денари (199 илјади евра);

Согласно секторската анализа на приходите од камата, најголемо е учеството на население 52,1%, нефинансиски друштва 41,2%, држава 3,6%, нерезиденти 1,5% банки 0,8%, и остатокот од 0,7% отпаѓа на исправката на нефункционална камата.

На страната на расходите од камата, согласно секторската анализа, најголемо е учеството на останати финансиски друштва (небанкарски) 29,8%, нефинансиски друштва 27,8%, население 21%, банки 15,8%, нерезиденти 4,4%, непрофитни институции кои им служат на домаќинства 0,9% и држава 0,2%.

Нето приходи од надоместоци и провизии

Нето приходите од провизија на крајот од 2021 изнесуваат 462.620 илјади денари односно 7,5 милиони евра. Годишниот нето приход од провизија во 2021 е поголем од нето приходот за 2020 поради зголемување на бројот и сумата на трансакции во 2021 година.

Вкупните приходи од провизии и надоместоци за 2021 година изнесуваат 1.014.935 илјади денари (16,5 милиони евра), додека вкупните расходи од провизии изнесуваат 552.315 илјади денари (9 милиони евра).

Во структурата на Вкупните приходи од провизија, најголемо учество имаат провизиите од платен промет во земјата и странство во износ од 399.415 илјади денари (6,5 милиони евра), провизии за трансакции на ПОС терминали во износ од 264.098 илјади денари (4,3 милиони евра), активностите поврзани со кредитирање на безготовински кредити (акредитиви и гаранции) во износ од 70.987 илјади денари (1,2 милиони евра), приходи од кредитирање во износ од 50.983 илјади денари (827 илјади евра), депозити во износ од 44.514 илјади денари (722 илјади евра), еднократен надомест за картички во износ од 44.282 илјади денари (719 илјади евра), други провизии и надоместоци во износ од 40.923 илјади денари (664 илјади евра), MASTER надомест во износ од 35.363 илјади денари (574 илјади евра), VISA надомест во износ од 35.362 илјади денари (574 илјади евра), трезорско работење во износ од 18.967 илјади денари (308 илјади евра), провизии за трансакции на ATM во износ од 7.743 илјади денари (126 илјади евра), комисииски и доверителски активности во износ од 2.298 илјади денари (37 илјади евра).

Во структурата на расходите од провизии и надоместоци, најголемо е учеството на трошоци и провизии за ВИСА И МАСТЕР во износ од 455.491 илјади денари (7,4 милиони евра) и платен промет во земјата и странство во износ од 87.776 илјади денари (1,4 милиони евра).

Согласно секторската анализа на приходите од провизии, најголемо е учеството на нефинансиски друштва 63,9%, население 22,6%, нерезиденти 7,1%, држава 3,5%, банки 2,3%, останати финансиски друштва 0,5 % и остатокот од 0,2% отпаѓа на непрофитни институции кои им служат на домаќинства.

На страната на расходите од провизии и надоместоци, согласно секторската анализа, најголемо е учеството на нерезиденти 89,6%, банки 5,8%, останати финансиски друштва (небанкарски) 4,5% и остатокот од 0,1% отпаѓа на нефинансиски друштва и држава.

Нето приходи од тргување

Во 2021 нето приходите (расходи) од тргување изнесуваат 111 илјади денари (1,8 илјади евра). Овие расходи се однесуваат на добивка/загуба од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност (на нето основа), како и приходи од камата од средствата од тргување.

Курсни разлики

Во 2021 година добивката од курсни разлики изнесуваше 93.480 илјади денари (1,5 милион евра).

Предмет на пресметување на курсни разлики се сите средства и обврски евидентирани во странска валута, како и средствата и обврските искажани во денари со девизна клаузула.

Останати приходи

Останатите приходи изнесуваат 104.454 илјади денари, односно 1,7 милиони евра. Тоа главно се должи на:

- Приход од кирии во износ од 39.333 илјади денари (638 илјади евра);
- Наплатени претходно отпишани побарувања во износ од 26.327 илјади денари (427 илјади евра);
- Останати приходи во износ од 12.283 илјади денари (199 илјади евра).
- Мастер кард кампања во износ од 11.506 илјади денари (187 илјади евра);
- Капитална добивка од продажбата на недвижности и опрема, како и преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања во износ од 11.318 илјади денари (184 илјади евра);
- Приход од наплатено осигурување по основ на штета во износ од 2.773 илјади денари (45 илјади евра);

Оперативни трошоци

Вкупните оперативни трошоци во 2021 година во износ од 1.630.441 илјади денари (26,5 милиони евра) и вклучуваат:

- Трошоци за вработените во износ од 688.309 илјади денари (11.169 илјади евра);
- Останати расходи од дејноста во износ од 682.129 илјади денари (11.069 илјади евра); и
- Амортизација во износ од 260.003 илјади денари (4.219 илјади евра).

Во однос на минатата година, оперативните расходи се поголеми за 18,6%.

Трошоците за плати и надоместоци на вработените претставуваат 42% од вкупните оперативни трошоци (во 2020 година учеството е 45% од вкупните оперативни трошоци).

Во групата останати расходи од дејноста, најголемо учество имаат трошоците за материјали и услуги 46,6% административни и трошоци за маркетинг 14,1% трошоци за кирии 12,5%, премиите за осигурување на депозити 7,6%, премии за осигурување на имотот и на вработените 5,1% и останати 14,1%.

Вкупните оперативни трошоци во однос на вкупните нето приходи (Cost income ratio) изнесуваат 65,2% (во 2020: година 64,4%).

8. Политика на управување со ризикот

Во извршувањето на своите деловните активности Банката е изложена на различни ризици од финансиски карактер. Со цел управување со ризиците на кои е изложена банката, се применуваат техники за идентификување и анализа на ризиците и соодветно преземање на мерки за елиминирање или ублажување на тие ризици на кои е изложена банката. . Банката преку техниките на управување со ризици, прави напори да постигне соодветна рамнотежа меѓу ризикот и бенефитите односно да обезбеди минимизација на потенцијално негативните ефекти врз финансиската успешност на Банката.

Целта на политиката за управување со ризиците е да ги идентификува и анализира овие ризици, да воспостави соодветни лимити и контроли на ризикот, како и следење на ризиците преку сигурен и современ информациски систем.

Банката редовно ги ревидира политиките за управување со ризиците во согласност со пазарните услови, производите, измените во локалната регулатива и најдобрата практика. Управувањето со ризиците на стратешко ниво се остварува од страна на членовите на Надзорниот Одбор и Управниот Одбор на Банката.

Од аспект на управувањето со ризици, системот на управување со ризици во банката се базира на 3 линискиот одбранбен модел со цел дефинирање на тоа кој го поседува и управува ризикот, кој го надгледува и контролира ризикот и последно, кој врши независна оценка на овој систем. Па така 3^{те} нивоа се следниве:

1 ниво	сопственици на бизнис процесите	секој дневно се среќаваат со ризиците и ги управуваат согласно политиките и процедурите
2 ниво	управување со ризици	врши идентификување на ризиците, ја обезбедува рамката за управување со ризиците, известува за изложеноста на ризикот и врши обука за процесите поврзани со управувањето со ризиците
	усогласеност со прописи	врши следење на почитувањето на прописите коишто се однесуваат на работењето на банката, известување за утврдените неусогласености со регулативата и преземените активности за нивно надминување, обука на вработените за начинот на примена на соодветните прописи во нивното секојдневно работење
	внатрешна контрола	континуирано подобрување на компонентите на системот на интерни контроли и предлагање на измени, континуиран мониторинг на имплементацијата на интерни контролни активности во процесите, контрола на критичните операции
3 ниво	внатрешна ревизија	независна оценка на ефективностa на првите две нивоа, независно известување до Надзорниот одбор и Одборот за ревизија

Активностите кои што се преземаат на секое едно ниво се во согласност со политиките одобрени од страна на Надзорниот одбор како и плановите за работа на поединечните организациони делови вклучени во поединечните нивоа.

Банката во системот за управување со ризици ги опфаќа најмалку следниве видови ризици:

- Кредитен ризик, вклучувајќи го и ризикот на земја и ризикот на другата договорна страна;
- Ризикот од концентрација на изложеноста на банката;
- Ликвидносниот ризик;
- Валутниот ризик;
- Пазарниот ризик;
- Ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности;
- Оперативниот ризик;
- Интерно утврдување и процена на потребната адекватност на капиталот.

Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува ризик од загуба за Банката поради неможности клиентот да ги измирува своите обврски спрема неа во договорениот износ и/или во договорените рокови.

Политиките и процедурите за управување со кредитниот ризик се сеопфатни, односно го опфаќаат процесот од одредување на стратегијата (планот) за кредитирање, одобрувањето на кредитите, кредитната администрација, мерење на кредитниот ризик, управување со проблематичните кредити.

Врз основа на одлуката од Надзорниот Одбор на Банката со број 02-8220/1 од 08.06.2012 година, како и врз основа на записникот за седницата на Надзорниот Одбор на Банката, донесена е и одлука за прифаќање на модулот за финансиска анализа на КДР, Предлог (Онерге), Формуларот за Известување за Кредитен Лимит и Рокот за Ревизија на Кредитен Лимит (ТЕБЛИЃ). Со одлуката на Надзорниот Одбор на Банката со број 02-651/1 од 11.01.2018 година, како и врз основа на записникот за седницата на Надзорниот Одбор на Банката донесена е и одлука за прифаќање на модулот за финансиска анализа Микро КДР. Со истите се врши подобрување на кредитниот процес во делот на кредитната анализа, одлучувањето по кредитите и управувањето со кредитниот процес.

Исто така, значен дел од кредитниот процес е признавањето и мерењето на кредитните загуби за што Банката одредува методологија за класификација на активните билансни и вонбилансни ставки според степенот на ризичност. При тоа Банката ги има предвид следните критериуми:

- Кредитната способност на клиентот, врз основа на финансиските извештаи за правни лица и примањата за физички лица;
- Историските и тековните перформанси на клиентот и уредноста во измирувањето на обврските од страна на клиентот, интерно во Банката;
- Историските и тековните перформанси на клиентот и уредноста во измирувањето на обврските од страна на клиентот, на ниво на Банкарскиот сектор;
- Типот и квалитетот на обезбедувањето.

Ризичната категорија се определува и проверува на месечно ниво, согласно поставениот процес за класификација и оштетувања на побарувањата. Како дел од следењето на кредитното портфолио се прават извештаи за изложеноста по ризични категории, се следи усогласеноста со интерните лимити за изложеност по дејности, кредитни производи, по градови, изложеноста на ризик на земја, и се анализира секое влошување на квалитетот на портфолиото. Банката редовно врши стрес-тестирање на кредитниот ризик со користење на различни претпоставки заради оцена на влијанието на еден или повеќе внатрешни или надворешни фактори на ризик.

Банката воспоставува систем за следење и управување со проблематичните кредити. За таа цел одредува критериуми и индикатори за постоење на проблематични кредити и правила за справување со проблематичните кредити.

Согласно интерно поставените лимити, нефункционалните кредити не треба да надминуваат 5% од вкупните кредити. Со состојба на 31.12.2021 година учеството на нефункционалните кредити во вкупните кредити на Банката е 1,64%, (2020: 1,0%).

Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како потенцијална загуба која се јавува како последица од промените на вредноста на средствата и обврските или приходите кои се под влијание на промените на пазарните услови како што се пазарните цени односно каматните стапки, девизните курсеви и средства.

Банката воспоставува политики и процедури за управување со пазарниот ризик кои одговараат на природата, големината и сложеноста на финансиските активности кои ги врши. Банката ја следи изложеноста на пазарниот ризик според видот на трансакциите, организациските делови, видот на финансискиот инструмент, како и од аспект на почитувањето на утврдените законски и интерни лимити.

За правилно управување и контрола на пазарниот ризик неопходно е негово точно и навремено мерење. Банката врши оценка на загубите кои би настанале при нормални пазарни услови и загубите кои би настанале при вонредни услови.

Добиените резултати од мерењето на пазарните ризици се користат за одредување на нивното влијание врз висината на сопствените средства и финансискиот резултат.

Ликвидносен ризик

Ликвидносниот ризик претставува ризик банката да не може да обезбеди доволно средства за намирување на своите обврски во моментот на нивното достасување, или истите да ги намири со многу повисоки трошоци.

Ликвидносниот ризик може да се појави на страната на изворите на финансирање (ризик од финансирање) и на страна на ликвидната актива (пазарен ликвидносен ризик). Ризикот од финансирање претставува ризик Банката да не може да ги подмири барањата на депонентите за одлив на депозити, при што е принудена да обезбеди потребните средства со повисоки трошоци. Според тоа, следењето на изворите на финансирање е многу значајно за Банката. Најзначаен извор на финансирање за Банката е депозитната база на клиентите; дополнително Банката може да обезбеди ликвидност на меѓубанкарскиот пазар или директно од НБРСМ. Пазарниот ликвидносен ризик е поврзан со пазарната вредност на ставките кои се дел од ликвидната актива на Банката. Овој ризик се јавува во услови на значајно намалување на пазарната вредност на одреден финансиски инструмент, при што Банката нема да има доволно ликвидни средства за да ги подмири своите ликвидносни потреби.

Банката настојува да одржува адекватна ликвидносна позиција, односно да одржува соодветно ниво на ликвидни средства и стабилни извори на финансирање во секој момент, со цел да ја поддржи деловната стратегија и активностите на Банката.

Управувањето со ликвидносниот ризик подразбира идентификување, мерење, следење и контрола на приливите и одливите на сите видови на средства и извори на средства.

За идентификување и мерење на ликвидносниот ризик, Банката во интерните политики и процедури воспоставува различни пресметковни и аналитички методи во кои се употребуваат индикатори со цел рано предупредување доколку постои можност за настанување на проблем со ликвидноста. Утврдените индикатори се одржуваат на одредено ниво во согласност со лимитирачки интервали или коефициенти кои редовно се ревидираат и доколку е потребно се ажурираат.

Следењето на индикаторите е на дневна, месечна, квартална и годишна основа преку соодветни законски и интерни извештаи. Исто така за следење на ликвидносниот ризик се подготвуваат проекции на очекуваните парични текови (приливи и одливи), како и останатите законски и интерно пропишани методи за следење на изложеноста на ликвидносен ризик.

Во рамките на управувањето со ликвидносниот ризик, Банката донесува План за управување во вонредни услови и врши редовно стрес тестирање на изложеноста на ликвидносен ризик со примена на сценарија со различен интензитет. Целта на Планот е да ги заштити депонентите, кредиторите и акционерите на Банката и да воспостави насоки и упатства

за идентификување и управување со можните сериозни ликвидносни проблеми. Овој План треба да се ревидира најмалку еднаш годишно.

Целокупната оценка на ликвидносната позиција на Банката се спроведува во рамките на ПИЛ процесот, на годишна основа. Целта на ПИЛ е да го одрази ликвидносниот профил на ризичност на Банката, преку користење на различни пристапи за следење и управување со овој ризик и да го информира Управниот одбор на Банката за проценетите моментални и потенцијални ризици на кои Банката е изложена или може да биде изложена.

Ризик од промена на каматни стапки

Ризикот од промена на каматните стапки се дефинира како можност од неповолно влијание врз нето каматниот приход и вредноста на активата и/или пасивата, предизвикана од промената на нивото на каматната стапка. Банката управувањето со овој ризик воглавно го насочува кон портфолиото на банкарски активности.

Банката има јасно дефинирани политики и процедури за лимитирање и контрола на ризикот од промена на каматните стапки што вклучува и редовно вршење на стрес тестирање.

Промените во опкружувањето во кое работи Банката, како и влијанијата од финансиските случувања пошироко, имаат соодветна рефлексija врз каматната политика којашто Банката ја креира и води.

Валутен ризик

Валутниот ризик претставува ризик од потенцијални загуби кои можат да настанат поради неповолните движења односно промени во меѓувалутните курсеви на странските валути и македонскиот денар и/или промена на вредноста на денарот во однос на вредноста на странските валути.

Банката воспоставува систем за управување со валутниот ризик и редовно врши следење, прилагодување и унапредување на процесите поврзани со валутниот ризик на начин кој ќе биде соодветен на обемот, видот и комплексноста на активностите во девизи и денари со девизна клаузула кои ги врши или планира да ги врши.

Банката воспоставува лимити на нејзината изложеност на валутен ризик за да се осигура дека преку нивното редовно следење нема да го надмине нивото на прифатлив ризик. Во одредени моменти при актуелни или очекувани движења кои ги диктира пазарот, Банката може времено да ги ограничи/стопира своите активности во определена валута со цел избегнување на можниот негативен ефект врз билансите.

Стратегиски ризик

Стратегискиот ризик е ризик врз добивката или сопствените средства на Банката кој произлегува од промените во деловното опкружување, негативни деловни одлуки, несоодветна имплементација на одлуките или недоволната респонзивност на Банката на промените во деловното опкружување.

Банката внимателно ќе ги формулира стратегиските и деловните планови, со цел тие преку органите на управување и соодветна внатрешна инфраструктура да бидат ефективно имплементирани. Внатрешната инфраструктура вклучува разбирлива организациска структура, квалитетен персонал, значаен процес на буџетирање, ефективен и благовремен менаџмент информациски систем и системи за следење и контрола кои ги исполнуваат бизнис целите и ефикасно управуваат со работата во Банката.

Поставените бизнис цели треба да се конзистентни со капацитетот на Банката, нејзиниот потенцијал, пазарното учество и конкурентското опкружување.

Репутациски ризик

Репутацискиот ризик е дефиниран како ризик врз добивката или сопствените средства на банката кој произлегува од неповолните оценки за банката од страна на дел од клиентите, договорните страни, доверителите, акционерите, инвеститорите или супервизорите.

Управувањето со репутацискиот ризик на Банката се фокусира и покрива бројни важни области од нејзиното работење, како што се: усогласеност со регулативата, корпоративно управување управување со човечки ресурси, фискална транспарентност, внатрешни контроли и процедури, надворешна комуникација, мерење на задоволството на клиентите, заштита на тајноста на податоците на клиентите и сл.

Со цел да ја зачува својата репутација Банката развива и одржува систем за управување со репутацискиот ризик кој е составен од интерни процедури, кои вклучуваат и постапување по поплаките од страна на клиентите, соодветна организациона структура и систем на Внатрешна Ревизија и Внатрешна Контрола.

Извештај за добиените поплаки и постапувањето по нив на квартално ниво се доставува до Одборот за управување со ризици, УО и НО.

Оперативен ризик

Ризикот од загуба поради несоодветни или слаби внатрешни процеси, несоодветни лица и несоодветни или слаби системи во банката и надворешни настани претставува оперативен ризик за Банката. Оперативниот ризик го вклучува и правниот ризик, ризикот од перење пари и финансирање на тероризам, ризикот од несоодветноста на информативните системи и други оперативни ризици.

Заради минимизирање и контрола на оперативниот ризик во своето работење, Банката изготвува правила и процедури за работа во секој сектор или дирекција, а секој вработен во банката без разлика на нивото на одговорност кое го има, должен е да ги спроведува истите во своето работење.

Банката воспоставува систем за управување со оперативниот ризик кој ги опфаќа сите материјални настани кои што претставуваат изложеност на Банката на оперативен ризик. Таа го идентификува оперативниот ризик својствен за сите видови на трансакции, активности, процеси, производи и системи. Исто така прави проценка на овој ризик при воведувањето на нови производи или процеси.

Мерењето на оперативниот ризик подразбира проценка на веројатноста да се случи непосакуван настан и трошокот кој ќе го предизвика тој настан.

Идентификувањето на оперативниот ризик претставува препознавање на настаните кои можат да бидат потенцијален извор на оперативен ризик.

Следењето на оперативниот ризик е континуиран и интегриран процес кој подразбира активно учество на сите вработени, интегрирана интерна и екстерна контрола, периодично оценување и редовно известување.

Банката воспоставува план за непрекинато во работењето и план за вонредни услови. Планот за непрекинато во работењето има за цел да овозможи расположливост на помошните капацитети наменети за вонредни ситуации во најкраток можен рок. Планот за вонредни услови е составен дел на планот за непрекинато во работењето и ги дефинира техничките и организациските мерки и активности за повторно воспоставување, односно продолжување на работењето и минимизирање на последиците од деловниот прекин, односно од нарушувањето на условите за работа. Планот за непрекинато во работењето редовно се тестира на годишна основа, за што по потреба се ажурираат актите каде што се дефинирани техничките и организациските мерки за повторното воспоставување односно продолжување на функционирањето на деловните процеси.

Интерно утврдување и оценка на потребната адекватност на капиталот

Стапката на адекватност на капиталот претставува однос помеѓу сопствените средства на банката и активата пондерирана според ризиците.

Банката воспоставува систем за утврдување на интерниот капитал за покривање поединечните ризици преку:

- Идентификување, мерење или оценка на материјалните ризици;
- Задоволително ниво на капитал во однос на севкупниот профил на ризичност на Банката;
- Негова вклученост во системот за управување со ризици, како и понатамошно унапредување на тој систем.

Банката врши анализа на тековните и идните потреби од сопствени средства најмалку еднаш годишно и при секоја значајна промена на профилот на ризичност. При тоа тековните и идните потреби од сопствени средства треба да се најмалку на нивото утврдено согласно методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот пропишана од НБРСМ.

Согласно Методологијата на НБРСМ, сопствените средства на Банката на 31.12.2021 година изнесуваат 10.333.982 илјади денари, а стапката на адекватност на капиталот со 31.12.2021 година изнесува 16,49%.

9. Информатичка технологија

Во тек на 2021 Банката продолжи со унапредување на своите информациски системи од аспект на подобрена функционалност, оптимизација и контрола на доверливоста, интегритетот и расположливоста на истите.

Значајни проекти поврзани со информатичката технологија а кои вклучија и многубројни ресурси во Банката се:

- Надградба на Системот за Електронско Банкарство (WEB и мобилна апликација) за Физички и Правни лица;
- Надградба на СВИФТ системот согласно новите регулаторни измени;
- Надградба на Главниот систем за складирање на податоци;
- Проект за имплементација и интеграција на систем за Домашен платен промет во Пошта на РМ;
- Зголемување на бројот на сервисите поддржани на секундарната локација на Банката;
- Воведување на функционалност SmartCash на Ибанкинг Физички лица;
- Надградба на Виртуелната околина на системот за процесирање на картички со најнов оперативен систем,
- Проект за замена на Главниот систем за складирање на податоци во околината за процесирање на картички со нов,
- Проширување на Виртуелната околина со дополнителен сервер за системите во Корпоративната мрежа;
- Надградба на системот за процесирање на картички од Standard на Enterprise верзија;
- Надградба на системот за ИФРС9 и воведување на Интернет рејтинг на клиентите;
- Воведување на Diners картички на АТМ мрежата;
- Воведување на систем за интернет Risk Weight Assets Management – RWA;
- Проект за имплементација на систем за управување со мобилни уреди и преносни компјутери;
- Проект за надградба и замена на мрежната опрема (routing and switching) во Систем салата на Резервната локација на банката;

- Проект за воведување на Централизиран систем за управување на WAN линковите кон Филијалите (SDWAN),
- Проект за имплементација на систем за мониторинг и управување со измами преку електронски платни канали,
- Проект за воведување на систем заштита на WEB апликациите на Банката (WAF);
- Проект за надградба на сервери и оперативен систем во филијалите на банката,
- Проект за Надградба на Вакур системот на Банката;
- Надградба на физичката опрема за поврзување со Mastercard со нова,
- Замена и надградба на рутери по филијали;
- Замена и надградба на рутери за банкомати;
- Замена на 150 компјутери во Филијали;
- Отворање на Нови / Реновирање на постоечки филијали;

Со цел усогласување на работата на центарот за процесирање на картички со барањата на картичните брендови, Банката спроведе активности за ре-сертификација согласно стандардот Payment Card Industry Data Security Standard (PCI DSS).

Политиката за информациска сигурност е основен документ на Системот за управување со информациска сигурност (СУИС) во Банката. Во Политиката е искажана посветеноста на Менаџментот на Банката за обезбедување доверливост, интегритет и расположливост на сите физички и електронски информациски средства со цел обезбедување на континуитет во работењето, заштита на клиентските податоци, конкурентска предност, ликвидност, профит, исполнување на правни, регулаторни и договорни обврски и репутација на Банката.

Во текот на 2021 година, Банката продолжи со воспоставениот начин на управување со информациска сигурност, како и со дополнувања на системот за информациска сигурност од аспект на:

- Изведување на Анализа на ИТ ризици согласно новата унапредена методологијата за анализа на ИТ ризици;
- Процедурални измени во делот на заштита на личните податоци;
- Изготвување и Усвојување на нови како и Усогласување на постоечки акти во однос на PCI DSS v 3.2 стандардот за информативна сигурност во делот на процесирање платежни картички како и имплементација на редовните проверки и контроли поврзани со истиот;
- Контрола на имплементација на сигурносните контроли при воспоставувањето и интеграцијата на новиот систем за електронско банкарство;
- Усогласување со Swift Customer Security Framework стандардот;
- Пенетрациско тестирање на околината за процесирање на картични трансакции;
- Пенетрациско тестирање на корпоративната и банкарската мрежа;
- Редифинирање на системот за пријавување на инциденти;
- Имплементација на систем за спречување на истек на податоци.

Во текот на 2021 година, информациските системи и капацитети на Банката беа подложени на следните ревизии и прегледи:

- Ревизорската куќа Дилоит ДОО Скопје во рамките на финансиската Ревизија изврши тестирање на генерални ИТ и сигурносни контроли;
- Дирекцијата за внатрешна Ревизија врши Ревизија на контроли на информациската сигурност како дел од нивните ревизорски ангажмани во бизнис секторите, како и

посебна внатрешна контрола според барањето на Законот за заштита на лични податоци;

- Интерни и екстерни контроли според барањата за усогласеност на мајката Банка;
- Дирекцијата за сигурност на информативни системи според воспоставените политики и процедури врши периодични прегледи на имплементираните контроли низ деловните сектори на Банката, во соработка со Дирекцијата за информациски системи и техничка поддршка, Дирекцијата за усогласеност со прописи и СППифТ и други поврзани бизнис сектори во зависност од областа која се прегледува;
- Ревизија за усогласеност со PCI DSS 3.2.1 стандардот;
- GAP анализа за усогласеноста со новиот Закон за Заштита на личните податоци.

Банката има воспоставен процес за управување со инциденти од информациска сигурност и одржува база на записи за сите пријавени настани и инциденти.

10. Маркетинг активности

Градење и унапредување на корпоративен бренд и корпоративна општествена одговорност

- Промовирање на ХалкЕко апликацијата која има за цел заштита на животната средина;
- Засадени 15000 дрвја во Свети Николе и моментално броиме прку 33000 дрвја засадени преку Халк Еко платформата;
- Обезбедивме корпи рециклирање на отпадоци за град Крушево;
- Создадовме еко-инклузивно игралиште во рамките на ОУ Наим Фрашери во Тетово и сензорна градина во ОУ Григор Прличев во Охрид;
- Создавме ХалкКорнер во Гостивар обезбеден со урбана опрема и зеленило;
- Заедничка кампања со Mastercard за кревање на свеста за значењето на животната средина и нашата посветеност за заштита на природата преку нашите секојдневни заложби и проектите реализирани под капата на ХалкЕко платформата;
- Поддршка на ракометна федерација;
- Корпоративна кампања по повод 10 годишнината на Халкбанк во Македонија насловена како “Иднината е светла”;
- Совети за користење на бесконтактно плаќање и дигиталните канали на Банката во време на пандемија и промена на потрошувачките навики – кампања за промоција и едукација;
- Поддршка на Ohrid Beach Film Festival;
- Поддршка на Галичник Филм Фестивал;
- Поддршка на International Festival of Light Art – “Skopje Light Art District”;
- Поддршка за меѓународниот турнир во стрелаштво кој се оддржа во Арабати Баба Теке – Тетово;
- Поддршка и учество на спортски настани како Охрид Трча и трката во Струга;
- Организација на спортски настан Халк Еко Скопје Трча;
- Организација на велосипедска трка Халк Вело Грин во Маврово;
- Поддршка за тениски турнир за деца Cherry Cup;
- Поддршка за нашиот млад надежен тенисер Берк;
- Поддршка за нашите планинари Лазо Миновски и Ирина Дишовска кои се искачија на врвот Ама Даблам на Хималаите;
- Поддршка на Фестивалот за детска илустрација - Литера;

- Создавање на “Сликовницата на Халки” за деца, преку која едуцираме и охрабруваме размислување на едни од најважните теми како инклузија, еднаквост, другарство кај најмладите и донираме средства во СОС Детско Село;
- Награда за Најдобар финансиски бренд од страна на Global Brands Magazine;
- PR пласмани за поддршка на брендот;
- Интервјуа на менаџментот и на други вработени во банката;
- Користење на еко промотивни материјали;
- Брендинг на надворешни површини;
- Оддржување на социјални мрежи на банката;
- Оддржување на содржини на ВЕБ страна на банката;
- Навремено и соодветно информирање на јавноста преку медиуми;
- Воведување на блог на веб страната на Банката за споделување на новости, корисни совети и текстови за правилно користење на услугите на Банката.

Производни кампањи и промоции

- Промоција и развој на брендот Халки преку социјалните мрежи, активности, пр текстови и комуникација со таргет публиката;
- Сликовница Халки со инклузивна приказна за слончето Халки и другарчињата;
- Организирање на конкурс за ликовни дела и раскази преку социјалните мрежа на Халки и доделување на симболични подароци ваучери за детско штедење;
- Доделување на симболичен подарок и водич за детско штедење за родилките кои ќе станат мајки во текот на месецот на штедење, Октомври, во насока на информирање на родителите за потребата од штедење за своите најмили од најрана возраст и поттикнување на едукацијата за штедењето кај родителите и децата;
- Промоција и едукација за дигиталните канали на Банката и алтернативните начини за плаќање преку закуп на рекламен простор на таргетирани медиуми и пр текстови и интервјуа;
- Промоција на платформата Halk Eco преку наградување на корисниците, садење дрвја, оддржување на Halk Eco Skorje трча трка, оддржување на велосипедска трка Halk Velo Green во Маврово, обезбедување на корпи за отпадоци во Крушево, уредување на Халк Корнер во Гостивар;
- Организирање на наградна игра за плаќање со кредитни картички и користење на Halk Pay и Garmin Pay и нејзина промоција преку закуп на рекламен простор на ТВ и интернет портали, радио реклама, пр текстови;
- Промоција на онлајн, промо и флекси депозит на социјални мрежи и преку закуп на рекламен простор на интернет портали. Воедно промовирање на услугата преку пр текстови;
- Промовирање на потрошувачки кредит преку закуп на рекламен простор на интернет портали и пр текстови;
- Промоција на производи за пензионери, како потрошувачки кредит за пензионери, дозволено пречекорување на трансакциска сметка и мастеркард дебитна картичка за повлекување готовина од сите банкомати во земјата без провизија;
- Промовирање на услугата плаќање на сметки во Пошта со особено поволни проивизии;
- Промоција на промо депозит како атрактивен производ со поволни каматни стапки во текот на месецот на штедење Октомври;
- Промоција на станбен кредит преку закуп на рекламен простор на интернет портали, радио и пр текстови;
- Промоција на услугата плаќање на рати со користење на кредитните картички на Банката кај одредени трговци;
- Промоција на услугата собирање на бонус поени со кредитни картички издадени од Халкбанк во пре-дефинирани периоди на различни типови продажни места објавени од страна на Банката (бензински станици, веб продавници, аптеки кои имаат ПОС

терминали на Халкбанк и/или интернет продажни места кои користат виртуелен терминал на Халкбанк);

- Истакнување на предностите на кредитните и дебитните картички на банката преку соодветни текстови пласирани на таргетирани медиуми;
- Подготовка на едукативни текстови за производите на банката и начинот за нивно аплицирање и добивање и нивно пласирање на таргетирани медиуми;
- Подготовка на серијал видеа со Сашко Коцев за промоција на кредитните картички, HalkPay и Garmin Pay на хумористичен и забавен начин и нивно доближување до клиентите;
- Промоција преку дигитални канали на услуга “Smart Cash” за бескартично повлекување готовина од банкомати преку електронско банкарство;
- Промоција на производ е-касичка за штедење;
- Воведување на субвенциониран наменски потрошувачки кредит за купување на осигурителна полиса издадена од Халк Осигурување АД Скопје и негова промоција;
- Промовирање на можноста за онлајн аплицирање за кредит, депозит и кредитни картички преку соодветна комуникација на социјалните мрежи на Банката, закуп на рекламен простор и пр текстови;
- Активна соработка со реномирани градежни компании и пласирање на станбени кредити;
- Промовирање на Мастеркард кредитни картички на промотивен штанд поставен во трговскиот центар “Skopje East Gate”;
- Соработка со најголемата синдикална организација за образование и наука – СОНК, соработка со Македонскиот Полициски Синдикат и Соработка со синдикалната организација УПОЗ и активна промоција на производите за овие таргет групи.

11. Контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите, спречување перење пари и финансирање на тероризам.

Дирекцијата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите, спречување на перење на пари и финансирање на тероризам заклучно со Декември 2021 година се состои од 7 вработени лица.

Активностите на Дирекцијата во делот на спречување перење пари и финансирање тероризам го опфаќаат следното:

- Анализа на ризиците од перење на пари и финансирање на тероризам;
- Прибирање на сите невообичени трансакции доставени од разните организациони делови во Банката, анализирање на истите, подготвување на писмени извештаи и одлучување дали тие трансакции имаат карактеристики на сомнителна трансакција, односно дали истите да се пријават или не во Управата;
- Обезбедување на документација и информации за сите трансакции пријавени во Управата, како и за сите трансакции за кои било одлучено да не се пријават во Управата, вклучувајќи ги и причините за истото;
- Дава препораки за измени, ревидирање и унапредување на Програмата на Банката, преку оценка на нејзина усогласеност со регулативата;
- Известување на месечна основа до Управен одбор и на полугодишна основа до Надзорен одбор, со содржина согласно регулативата;
- Советување на органите на управата за мерките кои што треба да се превземат заради почитување на прописите од областа на СППифТ, вклучувајќи и следење на сите измени и дополнување на прописите, како и во меѓународната регулатива;
- Организира обука за вработените за СППифТ;
- Изготвува годишен план за обука;
- Одржува редовни контакти со други органи и институции вклучени во процесот на СППифТ;

- Останати активности согласно Програмата и регулативата;

Активностите на Дирекцијата во делот на контрола на усогласеност со прописите го опфаќаат следното:

- Континуирано следење и дистрибуција на прописите кои се однесуваат на работењето на Банката до засегнатите организациони единици и Управниот одбор, со објаснување и барање за нејзина имплементација;
- Идентификување и следење на ризиците од неусогласеност на работењето на Банката со прописите;
- Оценка на потенцијалното влијание од промените во прописите врз работењето на Банката и врз опкружувањето во кое функционира Банката;
- Мислења и совети во врска со имплементацијата на регулативата до организационите единици и Управниот Одбор на Банката;
- Мислења за усогласеноста на новите производи и деловни процеси на Банката со регулативата;
- Спроведување на обука и информирање на вработените;
- Останати активности согласно регулативата.

12. Дирекција за внатрешна ревизија

Дирекцијата за внатрешна Ревизија е независен организационен дел во рамките на Банката кој ги спроведува своите активности врз база на законската регулатива и во согласност со етичкиот кодекс на Банката и политиката и процедурите за работењето на Дирекцијата.

Дирекцијата за внатрешна ревизија има одговорност пред Надзорниот Одбор и Одборот за Ревизија, а комуникација има освен со овие органи и со Управниот Одбор и средниот менаџмент, има и со вработените од организационите делови опфатени со ревизијата која се спроведува.

Дирекцијата за внатрешна Ревизија работеше според Годишен План за работа кој содржи планирани ревизии и други активности на ревизорите, како и планиран период на спроведување на секоја ревизија или друг вид на активност. До крајот на Мај 2021 г. Дирекцијата работеше според Годишен План за работа за 2021 г. изработен кон крајот на 2020 г., а во Мај 2021 г. направена е измена и дополна на Планот, врз основа на барањата од НБРСМ за спроведување на квартална оцена на преземените активности на Банката за постапување по препораките од Акцискиот план на Банката доставен до НБРСМ во февруари 2021 г., како и барањата за спроведување на две дополнителни ревизии (ревизија на процесот на управување со интерната ликвидност и оценка на Планот за опоравување).

Во текот на 2021 година согласно Годишниот план, Дирекцијата ги насочи своите активности кон:

- Комплетирање на ревизиите започнати во текот на 2020 година, (ревизии на ризици, процеси, Филијали и ИТ ревизии);
- спроведување на ИТ ревизии планирани за 2021 г., како: мониторинг при тестирање на планот за континуитет во работењето, ревизија на SWIFT апликацијата, ревизија на апликациските контроли кај КДР алатката; и ИТ проверки при ревизиите на филијали;
- ревизија на активностите во неколку филијали;
- ревизија на системот за управување со ризик од перење пари и финансирање тероризам;
- ревизија на системот за управување со оперативен ризик;
- ревизија на банкарските активности на Македонска Пошта;
- ревизија на процесот на утврдување на интерна ликвидност;
- квартална оцена на преземените активности на Банката за постапување по препораките од Акцискиот план на Банката доставен до НБРСМ во февруари 2021 г.;

- квартална проверка на статусот на имплементација на ИТ препораките од спроведени ревизии на Халк Банк Турција (на оперативни и ИТ активности) во периодот од 2014-2019 г.;
- Квартална проверка на статусот на имплементација на зададени препораки од спроведените контроли и ревизии од Халк Банка Турција, како и ревизиите од Дирекцијата за внатрешна ревизија;
- Изработка на Годишен извештај за спроведените активности на ДВР во 2020 г.;
- Измена и дополнување на дел од интерните акти за работа на ДВР во делот на спроведување на внатрешната ревизија, кодирањето на наодите од ревизија и формуларот за изработка на Акциски план;
- изработка на периодични извештаи за работењето на Дирекцијата во 2021 г. (месечни, квартални и полугодишен Извештај);
- како и други активности кои се во функција на подобро работење на Дирекцијата, како и на Банката во целина.

Во текот на 2021 година, освен планираните ревизии Дирекцијата изврши една вонредна истрага на настан од оперативен ризик – кражба на банкомат од просториите на Рамстор во Ново Лисиче и започа уште две непланирани истраги, и тоа:

- истрага на работењето на оригурителната компанија -Халк Осигурување, и
- истрага на активности во Филијала Куманово.

Во рамките на секоја од извршените поединечни ревизии, Дирекцијата вршеше оценка на:

- адекватноста и ефективноста на системот за интерни контроли во оперативните процеси, системи за управување со ризици, Дирекции и Филијали кои беа предмет на ревизија во текот на годината;
- следење на почитување на супервизорските стандарди прифатени во РСМ, етичкиот кодекс, законската регулатива и интерните политики и процедури на Банката од страна на ревидираните страни;
- поставеноста и сигурноста на информативниот систем;
- точноста, веродостојноста и навременоста во известувањето, согласно со прописите;
- точноста и веродостојноста на финансиските извештаи во делот на спроведените ревизии;
- спроведувањето на политиките за управување со ризиците, во рамки на секоја од спроведените ревизии на Дирекции, Филијали и процеси, како и
- проверка на усогласеноста на интерната со законската регулатива во делот на ревидираните процеси и Филијали.

Во текот на годината бројот и структурата на ревизорите во Дирекцијата се менуваше, со тоа што на почетокот од Јуни си замина од работа претходниот ИТ ревизор, а нов ИТ ревизор беше вработен од 01.10.2021 г., така што заклучно со 2021 година, Дирекцијата брои вкупно шест ревизори (еден ревизор, еден ИТ ревизор, 3 постари ревизори и ВД Директор на Дирекцијата).

Во согласност со политиката на Банката за континуиран професионален развој на вработените, во текот на 2021 год. ревизорите од Дирекцијата посетуваа семинари/обуки од областа на ревизијата организирани од истакнати институции и здруженија во Р.Северна Македонија и странство. Овие вработени исто така, посетуваа и интерни обуки и тренинзи одржани од страна на неколку дирекции на Банката во врска промените кои се направени во нивните деловни активности во насока на подобрување на квалитетот на процесите, ефикасноста на системите на интерни контроли или интерните акти со кои се регулираат овие процеси.

Кон крајот на 2021 г Дирекцијата почна со изработка на план за работа за 2022 г согласно кој предмет на Ревизија ќе бидат системи за управување со ризици, поголем број на Филијали/

Експозитури, законски задолжителни процеси со приоритетна оценка на ризик, како и оценка на преземените активности на Банката за постапување по препораките од Акцискиот план на Банката доставен до НБРСМ во септември 2021, во врска спроведената ревизија на НБРСМ на ризикот од СПП и ФТ и правниот ризик.

13. Дирекција за внатрешна контрола

Дирекцијата за внатрешна контрола претставува посебен организационен дел во Банката која за своето работење е одговорна пред Управниот Одбор, а секојдневно соработува со Директорите на Секторите и Дирекциите како и со контролираните страни.

Главните цели, организационата поставеност и линии на известување, обврските одговорностите и овластувањата на Дирекцијата за внатрешна контрола се опишани и дефинирани во Политиката на Дирекцијата.

Дирекцијата за внатрешна контрола претставува дел од севкупниот систем на интерни контроли (СИК) и помага на банката и придонесува за постигнување на ефективен СИК, преку спроведување на следните главни активности:

- Учество и помош во дизајнот и континуирано подобрување на компонентите на СИК, интерните контролни активности и како тие треба да се спроведуваат, заедно со менаџментот на релевантните организациони делови;
- Континуиран мониторинг на имплементација на интерни контролни активности во процесите;
- Зголемување на свесноста на вработените за интерните контроли и нивната улога во СИК со континуирано промовирање на бенефитите на силен СИК;
- Предлагање на измени на СИК и интерните контролни активности со цел нивно подобрување и
- Спроведување на внатрешни контроли според годишниот план за работа на Дирекцијата.

Интерната регулатива според која работи Дирекцијата за внатрешна контрола е воспоставена во 2012 година и досега се воспоставуваат системски процедури за тестирање на ризиците и процедури на тестирање.

Дирекцијата за внатрешна контрола во 2021 година спроведе контрола во 2 филијали теренски и во сите филијали континуирано вонтеренски вршеше проверка преку систем. Спроведени се и 16 вонредни истраги според барањата на Менаџментот.

Дирекцијата работи според усвоен годишен план од Надзорниот Одбор на Банката, според кој главно Филијалите ќе бидат предмет на внатрешна контрола (теренски и позадински) како и континуирани контроли што се вршат системски на ниво на цела банка.

Вработените во Дирекцијата се учесници на обуки и семинари и како обучувачи и како посетители од областа поврзани и Контролни процеси и интерни контроли.

Работењето на ова Дирекција, реализацијата на нејзините цели и спроведување на нејзините задачи ќе придонесе за подобрување на ефикасноста и ефективноста на целокупниот систем на внатрешни контроли на банката.

14. Финансиски план на Банката

Реализација на финансискиот план за 2021

Реализација на Билансот на состојба за 2021

Во однос на реализација на Финансискиот План за 2021 година нотирани се следните ефекти:

- Вкупната актива на Банката заклучно со 31.12.2021 година благо ја надминува Буџетираната актива за 2021 година, односно реализираната вкупна актива во однос на буџетираната изнесува 100,3%;
- Ликвидната актива е на ниво од 100,1% од планираното ниво на 31.12.2021 година;
- Хартиите од вредност се на ниво од 92,6% од планираното ниво на 31.12.2021;
- Планираната цел во однос на кредитите е реализирана во целост, односно изнесува 101,3%. Реализацијата на портфолиото на корпоративни клиенти е остварено со 97,2%, реализацијата на портфолиото на кредити на население е остварено со 105,9%;
- Вкупните депозити на Банката се со реализација од 102,1%. Позицијата „Депозити од Банки и Финансиски институции,“ е поголема од планираната односно изнесува 103,9%, додека „Депозити од клиенти,“ изнесува 101,8%;
- Депозитите на клиентите се поголеми од планираните цели за 1,8%. Депозитите на население се над планираните за 0,2%. Во однос на депозитите на компаниите реализацијата на буџетските цели е за 3,2% поголемо во однос на планираното;
- Позицијата Позајмици (Кредитни линии) е под планираното ниво за 17,7%;
- Акционерскиот капитал е за 2,3% над планираното ниво за 2021 година.

Реализација на Билансот на успех за 2021

- Нето приходите од камата се над планираните цели за 1,6% главно поради приходите од камата кои се за 0,8% повисоки од планираните;
- Приходите од провизии и надоместоци се над планираното ниво за 2021 година за 5,4%;
- Нето резултатот од тргување е над планот за 16,8% во најголем дел поради остварени приходи од тргување со XB;
- Вкупните оперативни трошоци се над планираните за 1,7%;
- Трошоците за вработени се под планираното ниво за 9%, останатите оперативни трошоци се 6,1% над планираното;
- Оперативната добивка пред резервација е пониска од планираната за 11,4%;
- Резервациите за кредитното портфолио се под планираните за 18,7%, додека нефункционалните кредити се на ниво од 1,8% од вкупното портфолио;
- Нето добивката е под планираното ниво за 5,8%.

Финансиски План за 2022 по последен Буџет

Согласно Финансискиот план за 2022 година, вкупните средства на Банката треба да се зголемат за 11,72% во однос на 2021 година и да изнесуваат околу 1.321 милиони евра.

Најголемата позиција во средствата на Банката – кредити на комитенти, во 2022 година се планира да достигнат вредност од 907 милион евра или пораст од 13,23%.

Во делот на депозити на клиенти, Банката во 2022 година планира пораст на депозитите за 8,9% во однос на 2021, односно депозити на клиенти на крајот на 2022 година да изнесуваат 846 милиони евра.

Оперативните приходи во 2022 година, изразени преку нето приход од камата, нето приход од провизии, приходи од курсни разлики и категоријата други приходи, планирано е да изнесуваат 52 милиони евра што е за 26,8% повеќе во однос на 2021 година.

Поголеми активности се планираат во зголемување на приходите, провизии, приходи од курсни разлики во делот на активности на девизен пазар и севкупно зголемено девизно работење и категоријата други приходи.

Оперативните расходи во 2022 година се планирани во износ од 28,5 милиони евра и зголемување од 6,7% во однос на 2021 година. Зголемувањето е во функција на зголемените планирани активности на Банката и редовните зголемени фиксни трошоци на Банката.

Оперативната добивка на банката во 2022 година се планира да изнесува 23,2 милиони евра, односно зголемување во однос на 2021 година за 64,9%.

По одбивањето на трошокот за новите резервации за кредитното портфолио и превземените средства, добивката пред оданочување согласно проекциите ќе изнесува 20,8 милиони евра.

15 . Деловен потфат на Банката

Цели и задачи на деловниот потфат на Банката

ХАЛКБАНКА следејќи ги пазарните текови, притоа грижејќи се да ги оствари барањата на клиентите, кредиторите и акционерите, во наредниот период ќе се ангажира да ги оствари следните цели и задачи:

- зголемување на ефикасноста на банкарските функции;
- проширување на дистрибутивната мрежа;
- воведување на нови безбедносни контроли на процесите за картички
- зголемување на продажба на производи;
- зголемување на учеството на пазарот;
- развој на нови производи;
- вработување на персонал, обука и наградување.

16. Примања на членовите на Надзорниот одбор

Вкупниот износ на примања на членовите на Надзорниот одбор за 2021 – та година изнесува 6.903 илјади денари, што ги опфаќа вкупните бруто примања на членовите на НО.

17. Надомест на извршните директори

Вкупниот износ на примања на членовите на Управниот одбор за 2021 – та година изнесува 31.707 илјади денари, што ги опфаќа вкупните бруто примања на членовите на УО.

Подолу во точка “Информации и податоци за спроведување на Политиката на наградување на Банката” дадена е табела со износите на примањата на Управниот одбор поделени според фиксен и варијабилен дел.

18. Извештај за корпоративно управување на Халкбанк АД Скопје

Корпоративното управување во банка претставува збир од заемни односи меѓу Акционерите на Банката, Надзорниот одбор, Управниот одбор, другите Лица со посебни права и одговорности и останатите заинтересирани лица, преку кои се воспоставуваат соодветна организациска структура и соодветни механизми за дефинирање на целите на банката и за нивно остварување и следење. Тоа подразбира дефинирање на правата и одговорностите на овие лица, а особено на тоа како Надзорниот и Управниот одбор:

- ја дефинираат деловната политика на банката;
- вршат надзор на работењето на Банката, односно раководат со секојдневното работење на Банката;
- Ги штитат интересите на депонентите, ги исполнуваат обврските кон акционерите и ги имаат предвид интересите на останатите заинтересирани лица;
- воспоставуваат корпоративна култура и вредности;
- вршат избор на вработените и го следат нивното работење;
- ги воспоставуваат функциите на контрола на Банката.

Под „корпоративна култура и вредности“ се подразбираат правила и стандарди со кои се овозможува одговорно и етичко постапување во процесот на комуникацијата со заинтересираните лица, при распределбата на ресурсите заради исполнување на деловната политика на банката, во развојот на човечките ресурси и во процесот на одлучување во секојдневното работење на Банката.

Под „заинтересирани лица“ се подразбираат депонентите, акционерите, другите доверители на Банката, инвеститорите, регулаторните и супервизорските органи, надворешните институции за кредитен рејтинг, Фондот за осигурување на депозити, друштвата за ревизија, медиумите и други субјекти кои имаат интерес за работењето на Банката. Корпоративното управување, во најширока смисла, се однесува на начинот на кој се воспоставува рамнотежа на интересите кои во однос на Банката постојат помеѓу различни лица и ентитети. Со него се означува системот преку кој се дефинираат и постигнуваат целите на Банката, се проценуваат нејзините ризици и се одбираат начини за остварување на добри перформанси преку стандардизација на процесите, која се заснова врз принципите на одговорност, транспарентност и контрола во одлучувањето, секојдневното работење и известувањето за состојбите во компанијата.

Акционерска структура на Банката

Основната главнина на ХАЛК БАНКА А.Д Скопје изнесува 9.156.910.000 денари, поделена на вкупно 915.691 обични акции со право на глас, со номинална вредност од 10.000 денари по акција.

Банката има вкупно 11 акционери евидентирани во акционерската книга на Банката што се води во Централниот Депозитар за Хартии од Вредност на Република Северна Македонија од кои 5 физички лица и 6 правни лица.

Акционер со учество над 5% од акциите со право на глас е ХАЛК БАНКАСИ А.Ш. ИСТАНБУЛ со вкупно 910.905 обични акции односно 99,48% од вкупниот број на акции.

Претставници на ХАЛК БАНКАСИ А.Ш. ИСТАНБУЛ во Надзорниот одбор се г-дин Осман Арслан – Претседател на Надзорниот одбор, г-дин Илхан Болукбаш - член на Надзорен одбор, г-дин Олџај Атлиоглу - член на Надзорен одбор, г-дин Фатих Шахбаз - член на Надзорен одбор и г-дин Хасан Гокхан Килич - член на Надзорен одбор.

Обичните акции ги даваат на нивните сопственици следните права: право на глас, така што една обична акција дава право на еден глас во Собранието на Банката, право на дивиденда согласно одлуката на Собранието на Банката и право на исплата од остатокот од ликвидациската, односно стечајната маса на Банката.

Собрание на акционери

Во текот на 2021 година беа одржани 2 (две) Собранија на акционери од кои едно Генерално и едно вонредно собрание на акционери.

На Вонредното Собрание на акционери одржано на ден 26.03.2021 година се одлучуваше за усвојување на: Записникот од Годишното Собрание на акционери на Халк Банка А.Д. Скопје одржано на ден 17.06.2020 година, Одлука за зголемување на основната главнина на Халк Банка А.Д. Скопје со издавање на акции по пат на приватна понуда со XVIII-та емисија на акции на институционален инвеститори Одлука за усвојување на измена и дополнување на Статутот на Халк Банка А.Д. Скопје.

На Годишното Собрание на Акционери одржано на 30.06.2021 година се одлучуваше за усвојување на: Записникот од Вонредното Собранието на акционери на Халк Банка А.Д. Скопје одржано на ден 26.03.2021 година; Годишниот извештај за 2020 година и писмено мислење на Надзорниот одбор; Усвојување на единечна и консолидирана Годишна сметка на банката за 2020 година; Консолидирана годишна сметка на Халк Банка А.Д. Скопје и Халк Осигурување А.Д. Скопје за 2020 година, Финансиските извештаи на Банката за 2020 година, подготвени согласно сметководствената регулатива на Република Северна Македонија, Меѓународните стандарди за финансиско известување и Меѓународните сметководствени стандарди, ревидирани од друштвото за ревизија; Извештајот на Друштвото за ревизија за 2020 година и писмено мислење за истиот од Надзорниот одбор; Одлуката за употреба и распоредување на остварената добивка за годината која завршува на 31 декември 2020 година; Одлука за одобрување на извештајот за работа на Надзорниот одбор во 2020 година од аспект на поединечни членови и колективно, Одлуката за избор на друштво за ревизија и Одлука за преименување на член на Надзорен одбор.

Информации и податоци за составот, надлежностите и функционирањето на Надзорниот одбор, Управниот одбор и на останатите органи на Банката

18.1 Информации за бројот и составот на органите на Банката

Информации за бројот и составот на Надзорен Одбор

Во 2021 година Надзорниот одбор на Халк Банка А.Д. Скопје работеше во следниот состав:

- Г-дин Осман Арслан, Претседател на Надзорен одбор;
- Г-дин Илхан Болукбаш, член на Надзорен одбор;
- Г-дин Олџај Атлиоглу, член на Надзорен одбор;
- Г-дин Хасан Гокхан Килич, член на Надзорен одбор;
- Г-дин Фатих Шахбаз, член на Надзорен одбор;
- Г-дин Борис Петровски, Независен член на Надзорен одбор;
- Г-ѓа Биљана Ангелова, Независен член на Надзорен одбор.

Од страна на Собранието на акционери на 30 јуни 2021 година г-дин Илхан Болукбаш е преименуван за член на Надзорниот Одбор, согласноста е издадена од страна на Народна Банка на РСМ на 19 ноември 2021 година и уписот во Централниот регистар на РСМ е извршен на 26 ноември 2021 година.

Во текот на 2021 година Надзорниот одбор на Банката одржа 28 седници, во седиштето на Халк Банка АД Скопје или преку телеконференциска или видеоконференциска врска или дописи по електронски пат.

Информации за бројот и составот на Управниот Одбор

Во текот на 2021 година Управниот одбор на Банката работеше во следниот состав:

1. Д-р Билал Суџубаши - Главен Извршен директор;
2. Г. Турхан Адеми - Извршен директор;
3. Г. Томче Тасевски - Извршен Директор;
4. Г-ѓа Букет Геречџи - Извршен Директор.

Поделбата на надлежностите и одговорностите помеѓу членовите на Управниот одбор, кои стапија во сила од 01.01.2020 година, е дадена подолу:

Претседателот на Управниот Одбор на Банката го координира работењето на организационите делови кои се под надлежност на членовите на управниот одбор и е надлежен за односите со јавност, но не е вклучен и надлежен од организацискиот дел кој го покрива финансиското работење и управувањето со ризиците.

Членот на Управен Одбор на Банката, Турхан Адеми е надлежен и одговорен за:

- Сектор за кредитирање:
 - Дирекција за кредитирање на корпоративни клиенти и кредитирање на мали и средни претпријатија;
 - Дирекција за кредитирање на население.
- Сектор за средства, ликвидност и меѓународно банкарство:
 - Дирекција за меѓународно банкарство и финансиски институции;
 - Дирекција за управување со средства, ликвидност и тргување;
 - Дирекција за управување со готовина.
- Сектор за човечки ресурси и организација:
 - Дирекција за човечки ресурси, организација и обука;
 - Дирекција за административни работи.

Членот на Управен Одбор на Банката, Томче Тасевски е надлежен и одговорен за:

- Сектор за финансиско управување и планирање:
 - Дирекција за финансиско управување, планирање и известување;
 - Дирекција за сметководство;
 - Дирекција за кредитна анализа.
- Сектор за наплата на ризични побарувања, правни работи и сигурност на информативните системи:
 - Дирекција за наплата на ризични побарувања;
 - Дирекција за правни работи;
 - Дирекција за сигурност на информативните системи.
- Самостојни Дирекции со контролна функција:
 - Дирекција за внатрешна контрола;
 - Дирекција за управување со ризици;
 - Дирекција за усогласеност со прописи и СППифТ.

Членот на Управен Одбор на Банката, Букет Геречџи е надлежна и одговорна за:

- Сектор за маркетинг:
 - Дирекција за маркетинг и продажба на корпоративни клиенти;
 - Дирекција за маркетинг и продажба на мали и средни претпријатија;

- Дирекција за маркетинг на население;
- Дирекција за алтернативни канали и дистрибуција – маркетинг;
- Дирекција за управување со депозити.
- Сектор за операции и информациски системи:
 - Дирекција за информациски системи и техничка поддршка;
 - Дирекција за платен промет во земјата/Операции;
 - Дирекција за платен промет во странство;
 - Дирекција за кредитни и депозитни операции;
 - Дирекција за алтернативни канали и дистрибуција – операции.

Информации за бројот и составот на Одбор за ревизија

Согласно Законот за Банките, мнозинството членови на Одборот за ревизија се избрани од редот на членовите на Надзорниот одбор, а еден член е независен.

Работењето на Одборот за ревизија на Банката во 2021 година започна во следниот состав:

1. Г-дин Хасан Гокхан Килич, Претседател на Одборот за ревизија и член на Надзорен одбор
2. Г-дин Олџај Атлиоглу, член на Одборот за ревизија и член на Надзорен одбор;
3. Г-дин Фатих Шахбаз, член на Одборот за ревизија и член на Надзорен одбори
Претседател на Одборот за ревизија од 30.12.2021 година;
4. Г-ѓа Биљана Ангелова, член на Одборот за ревизија и независен член на Надзорен одбор;
5. Г-дин Ненад Рангеловиќ, надворешен член на Одборот за ревизија.

На седницата одржана на 30.12.2021 година, г-дин Фатих Шахбаз е избран за Претседател на Одборот за ревизија.

Во текот на 2021 година, Одборот за ревизија одржа 4 седници во седиштето на Халк Банка АД Скопје или преку телеконференциска, видеоконференциска врска или преку дописи по електронски пат.

Во рамки на седниците Одборот разговараше за важни прашања во врска со активностите и резултатите на банката, како што се: финансиските извештаи на банката за 2020 година; Извештај од Дирекцијата за внатрешна ревизија по ИТ Акциски план за НБРСМ од извршната непосредна теренска контрола - 31.12.2020 (по Записник од НБРСМ бр.17-19014/1 од 07.06.2020 г.) и Извештаи од ревизија на превземените активности на Банката во однос на Акцискиот план доставен до НБРСМ на 12.02.2021 со статус 31.03.2021, 30.06.2021 и 30.09.2021.

Исто така, во текот на седниците дискутирани беа важни точки во врска со: извештајот на надворешниот ревизор за 2020 година, предлогот за друштво за надворешна ревизија за 2021 година, Измена и дополнување на Годишниот план за работа на Дирекцијата за внатрешна ревизија за 2021 година, Годишни и квартални извештаи за работењето на Дирекцијата за внатрешна ревизија, Предлог измени и дополнување на регулативата на Дирекцијата за внатрешна ревизија, Извештај на Дирекцијата за контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и СПП, Годишен Извештај за проценка на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам во Халк Банка АД Скопје, Извештај на Одборот за управување со ризици, Годишни и полугодишни извештаи за работењето на Одборот за ревизија и Квартални Известувања за работењето на Одборот за ревизија.

Информации за бројот и составот на Одборот за Управување со ризици

Согласно Законот за Банки и Статутот на Халк Банка АД Скопје, Одборот за управување со ризици се состои од седум (7) члена. Мандатот на членовите на Одборот за управување со ризици изнесува 2 години.

Членовите на Одборот за управување со ризици се избирани од редот на лицата со посебни права и одговорности кои се вработени во банката.

Сите членови на Одборот за управување со ризици, имаат соодветно искуство во областа на финансиите и банкарството.

Во 2021 година Одборот за управување со ризици ги извршуваше активностите во следниот состав:

1. Г-дин Томче Тасевски, Претседател на Одборот за Управување со ризици и член на Управниот Одбор на Банката;
2. Г-дин Турхан Адеми, член на Одборот за Управување со ризици и член на Управниот Одбор на Банката;
3. Г-дин Владимир Давчев, член на Одборот за Управување со ризици, Директор на Дирекцијата за управување со ризици;
4. Г-дин Кирил Бухов, член на Одборот за Управување со ризици, Директор на Секторот за операции и информациски системи;
5. Г-ѓа Дерја Хамза Сефери, член на Одборот за Управување со ризици, Директор на Секторот за наплата на ризични побарувања, правна служба и информациска сигурност;
6. Г-дин Беркан Имери, член на Одборот за Управување со ризици, Директор на Секторот за Финансиско управување, планирање и известување;
7. Г-ѓа Марија Кироска-Јовческа, член на Одборот за Управување со ризици, Директор на Секторот за кредитирање.

Одборот за управување со ризици во 2021 година работеше и одлучуваше во рамките на своите надлежности утврдени со Статутот и другите акти на Банката и со законската и подзаконската регулатива и редовно на своите седници разгледуваше информации, анализи, извештаи, прегледи, за изложеност на Банката на поодделни ризици изработени од службите во Банката кои вршат оценка на ризиците.

Во 2021 година Одборот за управување со ризици одржа 52 седници.

Одборот за управување со ризик своите активности ги извршуваше согласно планот за работа кој што се утврдува на почетокот на секоја година, со цел да се обезбеди поголема ефикасност во работата на Одборот од аспект на навремено добивање на квалитетни информации и материјали за одржување на седниците. Во зависност од актуелноста на одредени настани на седниците покрај точките утврдени со планот се разгледуваа и други точки.

Одборот за управување со ризици на седниците вршеше анализа и оценка на извештаите за изложеност на ризик на банката од аспект на најмалку следниве видови ризици:

- Кредитен ризик вклучувајќи и ризик на земјата;
- Ликвидносен ризик;
- Валутен ризик;
- Пазарен ризик;
- Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности;
- Изложеност на банката на ризик од концентрација;
- Оперативен ризик;
- Стратегиски ризик;
- Адекватност на капиталот.

На одржаните седници Одборот за управување со ризици донесе заклучоци, а носеше и препораки и инструкции во врска со појавените ризици во тековното работење на Банката.

На квартално ниво на седниците на Одборот за управување со ризици се разгледуваа: - извештаи за следење на репутациски ризик; извештаи за информациска сигурност; - извештаи доставени до НБРСМ за супервизорски цели со општи податоци за Банката, додека на полугодишно ниво ги разгледуваше и извештаите за стрес тест на изложеноста на кредитен, валутен, ликвидносен и каматен ризик.

На седниците на Одборот за управување со ризици покрај горенаведените материјали се разгледуваа и други материјали по барање на членовите на Одборот за управување со ризици во врска со следење и оценка на степенот на ризиците на кои е изложена Банката во тековното работење. Исто така Одборот за управување со ризици го следеше исполнувањето на препораките на Народната Банка, како и измените и дополнувањата на прописите на Народна Банка кои се однесуваа на управувањето со ризици и редовно и ажурно вршеше усогласување на актите на Банката преку предлози за измени и дополнувања или со ревидирање на политиките за управување со ризици, процедурите и другите акти со кои се уредува управувањето со подделни видови ризици.

18.2. Постапка за избор, именување и разрешување на членовите на органите на Банката

Согласно член 83 став 2 од Законот за Банки, членовите на органите на Банката, како лица со посебни права и одговорности не може да биде:

- 1) член на Советот на Народната Банка;
- 2) вработено во Народната Банка;
- 3) на кое му е изречена прекршочна санкција, или казна забрана за вршење професија, дејност или должност;
- 4) кое не поседува репутација со што може да биде загрозувано сигурното и стабилното работење на Банката;
- 5) кое не ги почитува одредбите од Законот за Банки и прописите донесени врз основа на Законот за Банки и/или не ги спроведуваало или не ги спроведува и/или постапувало или постапува спротивно на мерките изречени од гувернерот, со што биле или се загрозувани сигурноста и стабилноста на Банката;
- 6) член на надзорен одбор, одбор за управување со ризици, одбор за ревизија и управен одбор на друга Банка или вработен во друга Банка или
- 7) кое извршувало функција на лице со посебни права и одговорности во Банка или друго правно лице во кое била воведена администрација или над кое е отворена стечајна или ликвидациона постапка, освен доколку недвосмислено, врз основа на расположливите документи и податоци се утврди дека лицето не придонело за настанување на условите за воведување на администрација, стечајна или ликвидациона постапка или функцијата ја вршело непосредно пред или по настанување на причините кои довеле до воведување на администрација, отворање на стечај или спроведување на ликвидациона постапка.

За лице кое не поседува репутација ќе се смета и лице кое е осудено со правосилна судска пресуда на безусловна казна затвор над шест месеци, се додека траат правните последици од пресудата и/или доколку членот на Управен одбор има соработник којшто е осуден со правосилна судска пресуда на безусловна казна затвор над шест месеци, додека траат правните последици од пресудата.

Член на надзорен одбор на Банка може во исто време да биде и:

- член на еден орган на управување и на еден орган на надзор, односно да извршува една функција на извршен и една функција на неизвршен член на одбор на директори во небанкарски финансиски институции или нефинансиски институции или

- член на три органи на надзор, односно да извршува три функции на неизвршен член на одбор на директори на небанкарски финансиски институции или нефинансиски институции.

Член на управен одбор на банка може во исто време да биде и член на најмногу два органи на надзор односно неизвршен член на одбор на директори во најмногу две небанкарски финансиски институции или нефинансиски институции.

Член на управен одбор на банка не може да биде и лице кое е управител, член на управен одбор или извршен член на одбор на директори во кое било домашно или странско трговско друштво.

Горенаведените ограничувања не се однесуваат на членство во органи на непрофитни организации на волонтерска основа, без надоместок и во органите на трговски друштва кои припаѓаат на иста Банкарска група во Р.С. Македонија или во странство.

Постапка за избор, именување и разрешување на членовите на Надзорниот Одбор на Банката

Членовите на Надзорниот одбор ги именува Собранието на Банката со одлука која влегува во сила по добивањето на согласност од Гувернерот на НБРСМ.

Согласно Статутот на Банката мандатот на членовите на Надзорниот Одбор трае 4 години.

Во постапката за именување на членови на Надзорниот одбор на Банката, Собранието на акционери особено ги зема во предвид законските одредби според кои член на Надзорен Одбор не може да биде лице вработено во Банката, а најмалку една четвртина од членовите на Надзорниот одбор на Банката треба да бидат независни членови. Членовите на Надзорниот Одбор имаат минимум високо образование, познавање на прописите од областа на банкарството и/или финансиите, правилата за добро корпоративно управување, познавање на финансиската индустрија и опкружувањето во кое делува Банката, искуство кое придонесува за стабилно, сигурно и ефикасно управување и надзор над работењето на Банката, поседуваат чесност, компетентност, способност за независна оценка и силен личен интегритет, го познаваат профилот на ризичност на Банката, ја разбираат улогата на член на Надзорен Одбор во корпоративното управување во Банката, го познаваат регулативното опкружување, се грижат за воспоставување и одржување на професионални односи со надлежните супервизорски и регулаторни институции, поседуваат соодветни знаења и искуство за извршување на своите надлежности, избегнуваат судир на интереси итн.

Исто лице не може да биде независен член на надзорниот одбор подолго од три последователни мандата.

Во случаите кога банката, како дел од банкарска група, спроведува политики на групата, членовите на надзорниот одбор треба да обезбедат тие политики да се соодветни за банката и да се во согласност со законите на Република Северна Македонија и стандардите на Народната банка.

Надзорниот одбор е должен да изврши оценка на соодветноста на членот/кандидатот за член на Надзорен одбор пред секое именување на нов член, пред преименување и еднаш годишно.

Со Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор се опфатени правилата за начинот на избор на членови на Надзорниот одбор, следење на нивното работење, оценувањето, дополнителните критериуми за (ре)именување, обучување како и нивното разрешување од функцијата член на Надзорен одбор.

Согласно Статутот на Банката, мандатот на членовите на Надзорниот одбор може да престане и пред истекот во случај ако се исполнети условите кои оневозможуваат назначување на член, ако Гувернерот на НБРСМ ја повлече согласноста за именување на член, по лично писмено барање и во други случаи утврдени со Закон. Во случај на престанување на мандатот, привремена спреченост за работа, давање оставка или друго неочекувано отсуство на членот на Надзорен одбор, на првата или најдоцна втората редовна седница, Надзорниот одбор ќе го разгледа прашањето и ќе донесе заклучок во однос на именување на нов член на Надзорен одбор како и предлог за свикување на собрание на акционери. Заклучокот и барањето за свикување на седница на собрание на акционери се доставува до Дирекцијата за содружништва на Халк Банкеси АШ и до мнозинскиот акционер за понатамошно постапување.

Постапка за избор, именување и разрешување на членовите на Управен Одбор

Членовите на Управниот одбор ги именува Надзорниот Одбор на Банката со одлука која влегува во сила по добивањето на согласност од Гувернерот на НБРСМ.

Согласно Статутот на Банката мандатот на членовите на Управниот Одбор е 2 години.

При именување на членовите на Управниот Одбор на Банката, Надзорниот Одбор особено ги има во предвид одредбите од законските прописи согласно кои членот на Управниот одбор мора да има шест години успешно работно искуство од областа на финансиите или банкарството односно три години работно искуство како лице со посебни права и одговорности во банка со активности соодветни на банката во која се именува, членот на Управен одбор на Банката да не е член на орган на управување или на надзорен орган на кое било друго трговско друштво освен отстапувањата кои се предвидени со Законот за Банки, да го познава профилот на ризичност на Банката, да ги познава прописите од областа на банкарство и/или финансии, да поседуваат стручни знаења и искуство потребни за независно управување на банката а особено за разбирање на активностите што ги врши банката и на материјалните ризици на кои е изложена, во согласност со правилата за корпоративно управување, да поседуваат чесност, углед, професионалност, способност за организација на работата на Банката, самостојност во оценките и одлучувањето, силен личен интегритет, придржување кон највисоките стандарди на етичко однесување и сл. Членовите на Управниот Одбор на Банката функција ја вршат чесно, независно, непристрасно со постојана грижа за угледот и успешното работење на Банката.

Управниот одбор на Банката согласно Статутот на Банката се состои од 4 (четири) члена, кои се подеднакво одговорни за работењето на Банката и за обврските што ги превзема Банката. Членовите на Управниот одбор се во редовен работен однос во Банката, и најмалку еден од членовите го познава македонскиот јазик и неговото кирилично писмо и има постојано живеалиште во Р.С. Македонија.

Надзорниот одбор е должен да изврши оцена на соодветноста на членот/кандидатот за член на Управен одбор пред секое именување на нов член, пред преименување и во случај на значајни промени во деловниот модел односно промена во најзначајните производи и услуги што ги нуди банката коишто и овозможуваат остварување на планираните приходи и на планираниот раст, согласно деловната политика.

Со Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Управниот одбор се опфатени правилата за начинот на избор на членови на Управниот одбор, следење на нивното работење, дополнителни критериуми за (ре)именување, оценувањето како и нивното разрешување од функцијата член на Управен одбор.

Мандатот на член на Управниот Одбор на Банката може да престане доколку Гувернерот на НБРСМ ја повлече согласноста за именување на член, на основа на негово барање, врз основа на одлука на надлежен орган, Надзорниот Одбор и во други случаи утврдени со закон.

Во случај на престанување на мандатот, привремена спреченост за работа, давање оставка или друго неочекувано отсуство на членот на Управен одбор, на правата или најдоцна

втората редовна седница, Надзорниот одбор ќе го разгледа прашањето и ќе превземе соодветни мерки за именување на нов член на Управниот одбор.

Постапка за избор, именување и разрешување на членовите на Одборот за ревизија

Надзорниот Одбор на Банката ги именува и разрешува членовите на Одборот за ревизија. Одборот за ревизија на Банката се состои од пет членови, мнозинството членови во одборот за ревизија се од редот на членовите на Надзорниот одбор, а останатите членови се независни членови при што најмалку еден член мора да биде овластен ревизор од Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија. Членовите на одборот за ревизија од своите редови избираат претседател кој е одговорен за организација на работата на одборот за ревизија.

Мандатот на членовите на Одборот за ревизија е 4 (четири) години со право на повторен ре-избор.

Избраните членови на Одборот за ревизија кои се и членови на Надзорниот одбор на Банката, можат да ја вршат функцијата на членови на Одборот за ревизија по добивање на согласност од НБРСМ за членови на Надзорниот одбор на Банката. Независниот член на Одборот за ревизија го именува Надзорниот одбор, а за изборот се известува НБРСМ во рок од 5 дена од денот на изборот

Мандатот на член на Одборот за ревизија на Банката може да престане во следните случаи:

- Со оставка на членот на Одборот за ревизија;
- Со разрешување од страна на Надзорниот одбор на Банката;
- Со истекот на мандатот;
- Со повлекување на согласноста од страна на Гувернерот на НБРМ, доколку членот на Надзорен одбор не исполнува кол било од условите предвидени во членовите 57, 83 и 88 од Законот за Банки и
- Во други случаи утврдени со Закон.
-

Постапка за избор, именување и разрешување на членовите на Одборот за управување со ризици

Согласно Законот за Банки и Статутот на Халк Банка АД Скопје, Одборот за управување со ризици се состои од седум (7) члена. Мандатот на членовите на Одборот за управување со ризици изнесува 2 години.

Членовите на Одборот за управување со ризик ги именува Надзорниот Одбор на Банката. Надзорниот Одбор од редот на членовите на Одборот за управување со ризици назначува Претседател на Одборот. Во случај на отсуство претседателот го заменува другиот член на Управниот одбор. Двајца (2) од членовите на Управниот одбор се членови на Одборот за управување со ризици. Покрај членовите на Управниот одбор, други членови на Одборот за управување со ризици се: Директор на Дирекција за управување со ризици, Директор на Секторот за финансиско управување, планирање и известување, Директор на Секторот за операции и информациски системи, Директор на Секторот за кредитирање и Директор на Секторот за наплата на ризични побарувања, правна служба и информациска сигурност како член.

Членовите на Одборот за управување со ризици се избирани од редот на лицата со посебни права и одговорности кои се вработени во банката. Мандатот на член на Одборот за управување со ризици на Банката може да престане на негово барање, врз основа на одлука на надлежен орган, Надзорен Одбор и во други случаи утврдени со закон.

Постапка за избор, именување и разрешување на лицата со посебни права и одговорности

Лицата со посебни права и одговорности ги именува Управниот одбор. Лице со посебни права и одговорности може да биде само лице кое ги исполнува со Закон пропишаните услови. Лица со посебни права и одговорности кои се именувани од страна на Управниот одбор се:

- Директори на Сектори,
- Директори на самостојни Дирекции,
- Директори на дирекции и
- Директори на филијали.

Лицата со посебни права и одговорности ја организираат, координираат, раководат и се одговорни за работата од нивниот делокруг на работа, утврден со организационата шема, актот за внатрешната организација и систематизација и Договорот за работа.

Мандатот на лицата со посебни права и одговорности именувани од Управниот одбор на Банката е 2 (две) години со можност за повторен избор.

Мандатот на лицата со посебни права и одговорности именувани од Управниот одбор на Банката може да им престане и пред истекот на нивно барање, врз основа на одлука на Управен Одбор и во други случаи утврдени со закон.

Работењето на лицата со посебни права и одговорности е предмет на оценка од страна на Управниот Одбор најмалку еднаш годишно и зависно од истата се одлучува за нивниот понатамошен ангажман, што е посебно регулирано со договорот утврден во Член 67 став 3 од Статутот.

Бројот на лицата со посебни права и одговорности кои се именувани од Управниот одбор кореспондира со организационата шема на банката.

18.3. Критериумите за независност на член на Надзорниот одбор и на Одборот за ревизија

Независните членови на Надзорниот одбор и на Одборот за ревизија на Банката не се вработени односно не се лица со посебни права и одговорности во Банката; не се акционери со квалификувано учество во Банката односно не застапуваат акционер со квалификувано учество во Банката; во последните три години не работеле во друштвото за ревизија кое во тој период вршело ревизија на работењето на Банката и во последните три години, немале материјален интерес или деловен однос со Банката во вредност која просечно годишно надминува 3.000.000 денари.

18.4. Дефинирање на материјалниот интерес и деловниот однос со Банката на органите на управување и надзор и другите органи на Банката

Кредитната изложеност на Банката кон лицата со посебни права и одговорности во Банката за над шест милиони денари ја одобрува Надзорниот Одбор.

Дирекцијата за управување со ризици/Дирекцијата за финансиско управување, планирање и известување до Надзорниот одбор на Банката редовно доставува извештај за вкупна кредитна изложеност кон акционерите на Банката како и извештај за вкупниот износ на одобрени кредити кон лицата со посебни права и одговорности во Банката.

Согласно законските прописи, лицата со посебни права и одговорности редовно на секои шест месеца, даваат изјава за постоење односно непостоење на судир на нивниот личен интерес и интересот на лицата поврзани со нив со интересот на Банката, а еднаш годишно потпишуваат Изјава за поврзаност со лица со посебни права и одговорности, акционери и кредитокорисници на Банката, што се доставуваат до НБРСМ.

Лицата со посебни права и одговорности не смеат да присуствуваат при разгледувањето и донесувањето на одлуки, да склучуваат договори или да вршат други деловни активности во случај да постои судир меѓу нивниот личен интерес и интересот на Банката. За постоењето на судир на интереси се дава писмена изјава и пред одржување на состанокот за разгледување и донесување на одлуки, склучување на договори или вршење на друга деловна активност. Писмената изјава се доставува до Надзорниот Одбор и до Управниот одбор на Банката и во неа се наведува основот од кој произлегува судирот меѓу личниот интерес и интересот на Банката.

18.5. Обврски и одговорности на членовите на Надзорниот и Управниот одбор на Банката

Обврските и одговорности на членовите на Надзорен Одбор

Надзорниот одбор ја има крајната одговорност за создавање услови за добро работење и управување на/со банката и за нејзината стабилност. Надзорниот одбор врши надзор над работењето на Управниот одбор, ги одобрува политиките за вршење на финансиски активности и го надгледува нивното спроведување.

Надзорниот одбор е одговорен да обезбеди добро работење, управување и стабилност и ефикасност на Банката и за навремено и точно финансиско известување на НБРСМ.

Согласно законските прописи и Статутот на Банката, Надзорниот одбор ги врши следните активности:

1. ја усвојува деловната политика на Банката и развојниот план;
2. го усвојува финансискиот план на Банката;
3. утврдува предлози на актите што ги донесува Собранието и ги извршува неговите акти;
4. разгледува и одобрува извештаи за работењето на Банката во текот на годината;
5. на Собранието му предлага одлука за употреба и распоредување на остварената добивка, односно за покривање на загубите;
6. усвојува политика за наградување, во согласност со деловната политика, развојниот план, финансискиот план и политиката за избегнување судир на интересите на банката, го следи системот на наградување и врши оценка дали е во согласност со политиката за наградување, културата на ризик и капацитетот за преземање ризици на Банката;
7. донесува и спроведува политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на членовите на надзорниот одбор, одборот за управување со ризици, одборот за ревизија и управниот одбор;
8. ги разгледува извештаите на супервизорската контрола, други извештаи доставени од НБРСМ, Управата за јавни приходи и други надлежни институции и предлага/превзема мерки и активности за надминување на утврдените неусогласености и слабости;
9. ја организира дирекција за внатрешна ревизија, ги именува и разрешува вработените во дирекцијата, го одобрува годишниот план на дирекцијата за внатрешна ревизија, ги усвојува политиката и процедурите за вршење на внатрешна ревизија и го разгледува извештајот на Управниот одбор за поставеноста и ефикасноста на системот на внатрешна контрола;
10. ја усвојува политиката за сигурност на информативниот систем, врши оценка на нејзината адекватност најмалку еднаш годишно од аспект на настанатите промени во организациската структура и промените во информативниот систем во банката и ја следи ефикасноста на процесот за управување со информативниот систем преку анализа на резултатите од тестирањето на воспоставените сигурносни контроли во информативниот систем;
11. ги усвојува политиките за управување со ризици на Банката; врши оценка на системите на управување со ризиците, утврдува краткорочни и долгорочни стратегии за управување со одделните видови ризици на кои е изложена;
12. ги именува и разрешува членовите на Одборот за ревизија;
13. ги именува и разрешува членовите на Управниот одбор;
14. ги именува и разрешува членовите на Одборот за управување со ризици;

15. Го следи работењето на Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Директорите на самостојните дирекции со контролна функција;
16. Го одобрува предлогот на Управниот одбор за именување и разрешување на Директорите на Дирекцијата за управување со ризици, Дирекцијата за усогласеност со прописи и СППиФТ и Дирекцијата за внатрешна контрола;
17. ја одобрува годишната сметка и финансиските извештаи на банката;
18. ги разгледува извештаите на Управниот одбор, врши оценка на работењето на Управниот одбор и предлага евентуално наградување или други мерки за Управниот одбор;
19. ги разгледува извештаите на Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија, лицето за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите и Дирекцијата за внатрешна ревизија;
20. го одобрува стекнувањето на капитални делови и купувањето на хартии од вредност, поголеми од 5% од сопствените средства на Банката, освен купување на хартии од вредност издадени од НБРСМ и од Република Северна Македонија;
21. со посебен акт го определува начинот и условите за издавање на финансиски деривати;
22. Одобрува кредитна изложеност кон физички или правни лица или целосна изложеност кон поврзани физички или правни лица од над 20 % од сопствените средства на Банката;
23. Ги определува надлежностите и лимитите за кредитните изложености кои се одобруваат во рамките на Кредитниот одбор на Банката и Одборот за управување со ризици;
24. одобрува трансакции со поврзани лица со Банката во износ од над 6.000.000 денари, го разгледува извештајот за трансакции со поврзани лица со Банката како и извештајот за вкупниот износ на одобрени кредити и на другите облици на изложеност на/кон другите вработени во Банката;
25. одлучува за отпис на проблематични побарувања;
26. го одобрува предлогот на Одборот за ревизија за назначување на Друштвото за ревизија и предлогот за раскинување на договорот со друштвото за ревизија и е одговорен за обезбедување на соодветна ревизија;
27. на Собранието му поднесува извештај за работењето;
28. свикува седници на Собранието и го предлага дневниот ред;
29. одобрува издавање на хартии од вредност, освен акции;
30. на Собранието му предлага издавање на акции;
31. одлучува за купување или отуѓување на недвижности, чија висина не го надминува износот од 50% од гарантниот капитал на Банката и го овластува Управниот одбор за нивно спроведување;
32. одлучува за основање на претставништва, филијали и подружници во странство и за вложување во други правни лица во земјата и во странство;
33. се грижи за проектирање на ликвидноста на Банката и презема мерки за нејзино одржување;
34. одлучува за внатрешна организациона поставеност и структура на Банката и нејзина промена (организациона шема) како и за отварање и затварање на филијали, експозитури и други организациони форми на Банката;
35. формира одбори и комисии заради извршување или проучување на одредени прашања од работата на Банката;
36. донесува општи акти за работата на Банката и од работниот однос;
37. одлучува во втор степен по приговори на одлуки од Управниот одбор на Банката и врши преиспитување на сопствените одлуки;
38. назначува и разрешува членови на Кредитниот одбор на Банката;
39. ги разгледува извештаите за реструктурирани побарувања и за побарувања кај кои е извршено продолжување на рокот на достасување;
40. го одобрува предлогот на Управниот одбор за свикување на собрание и дава мислење до Управниот одбор за свикување на собрание по иницијатива на акционерите;
41. го одобрува актот на Управниот одбор со кој се уредува застапувањето и потпишувањето на актите на Банката;

42. ја усвојува политиката за избегнување судир на интересите со која се идентификуваат можните судири на интереси и мерките и активностите за нивно спречување;
43. ја одобрува Програмата за спречување на корупција;
44. го усвојува етичкиот кодекс на Банката;
45. го усвојува Кодексот за корпоративно управување;
46. ја одобрува Политиката за постојано и ефикасно спроведување на контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите;
47. ја одобрува Политиката за објавување на извештаи и податоци од страна на банката;
48. Го следи спроведувањето на Правилникот за заштитено внатрешно пријавување и еднаш годишно го разгледува извештајот за заштитено внатрешно пријавување;
49. ги разгледува извештаите за профилот на ризичност на Банката, ги одобрува лимитите на изложеност на одделни видови ризици и одобрува воведување на нови ризици кои имаат значајно влијание врз профилот на ризичност на Банката;
50. Го разгледува извештајот за трансакциите со поврзани лица со Банката и износот на одобрени кредити и на други облици на изложеност на/кон лицата со посебни права и одговорности;
51. Засновање залог или било какво оптеретување на кој и да е дел од имотот на Банката како обезбедување за каков и да е долг во износ поголем од 250.000 евра;
52. Овозможува неограничен пристап до членовите на Надзорниот одбор на банката на Директорите на самостојните дирекции со контролна функција заради известување за значајните слабости, недостатоци или ризици коишто ги идентификувале при вршењето на нивните функции;
53. Го утврдува прифатливото ниво на ризик заедно со Управниот одбор;
54. врши и други работи определени со Статутот, другите општи акти на Банката, Законот и подзаконската регулатива што не се во надлежност на Собранието.

Надзорниот одбор е должен да ја оценува соодветноста на интерните акти коишто ги усвоил и да врши нивно редовно ревидирање по предлог на носителите на конкретните интерни акти.

Надзорниот одбор најмалку еднаш годишно врши оценка на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и за тоа го известува Собранието на Банката.

Обврските и одговорности на членовите на Управен Одбор

Основните обврски и одговорности на Управниот Одбор се раководење, преставување и застапување на Банката, воспоставување на адекватни системи на организација и контрола особено во насока на јасно разграничување на одговорностите на врвниот и средниот менаџмент на банката; екипирање на банката; грижа за континуирана обука на кадарот во Банката; воспоставување на јасно дефинирани линии на известување; делегирање на овластувањата; поделба на одговорностите; дефинирање на протокот на информации во банката. Понатаму, Управниот Одбор ги именува и разрешува останатите членови на менаџерскиот тим согласно со Статутот на Банката, ги извршува одлуките на Собранието и на Надзорниот Одбор на Банката и сл.

Согласно законските прописи и Статутот на Банката, Управниот Одбор на Банката ги врши следните активности:

1. Управува со Банката;
2. Ја претставува Банката;
3. Ги извршува Одлуките на Собранието и на Надзорниот Одбор на Банката, односно се грижи за нивно целисходно спроведување;
4. донесува и спроведува политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на лица со посебни права и одговорности, освен за членовите на надзорниот одбор, одборот за управување со ризици, одборот за ревизија и управниот одбор;
5. Покренува иницијативи и дава предлози за унапредување на работењето на Банката;

6. Именува и разрешува лица со посебни права и одговорности, доколку со Закон или Статутот поинаку не е пропишано;
7. Одлучува по предлог на Надзорниот одбор за преземање соодветни мерки и/или разрешување на Директорите на самостојни дирекции со контролна функција, доколку тие не се придржуваат кон корпоративната култура и вредности, прифатливо ниво на ризици и култура на ризик;*
8. Донесува Одлука за прием и престанок на работен однос на вработени во Банката;
9. Донесува Одлука за распоредување или прераспоредување на вработените на одредени работни места во рамките на организационите единици на Банката;
10. Изготвува деловна политика и развоен план на Банката;
11. Изготвува финансиски план на Банката;
12. Изготвува политика на сигурност на информативниот систем на Банката;
13. Изготвува Годишен извештај за работењето на Банката и го доставува до Надзорниот Одбор;
14. Редовно го информира Надзорниот одбор за сите активности и промени во работењето коишто се значајни за надлежностите на Надзорниот одбор;
15. Донесува одлука за закуп на недвижности или опрема за потребите на Банката;
16. Дава согласност за прифаќање на присилно порамнување во стечајна постапка против должници на Банката и за покренување на стечајна постапка против истите;
17. Изготвува етички кодекс на Банката;
18. Одлучува за релокација на филијали, експозитури и други организациони форми на Банката и преиначување на експозитури во филијала и обратно за што на првата наредна седница задолжително го известува Надзорниот Одбор;
19. Предлага основање на претставништва, филијали и подружници во странство;
20. го усвојува извештајот за пописот на средствата и на изворите на средствата;
21. Донесува акти за систематизација во Банката;
22. Врши и е одговорен и за други работи од значење за работењето на Банката, согласно Закон и прописи, освен оние кои се во исклучителна надлежност на другите органи на Банката.

*Точката не е применлива при разрешување на Директорот на Дирекцијата за внатрешна ревизија согласно Решението на НБРСМ од 30.04.2019 со број 15-6680/5.

Управниот Одбор на Банката го известува Надзорниот Одбор за своето работење најмалку еднаш квартално.

Информации за членства во други органи на надзор и/или управување на Членовите на надзорниот одбор, Одборот за управување со ризиците, Одборот за ревизија и Управниот одбор

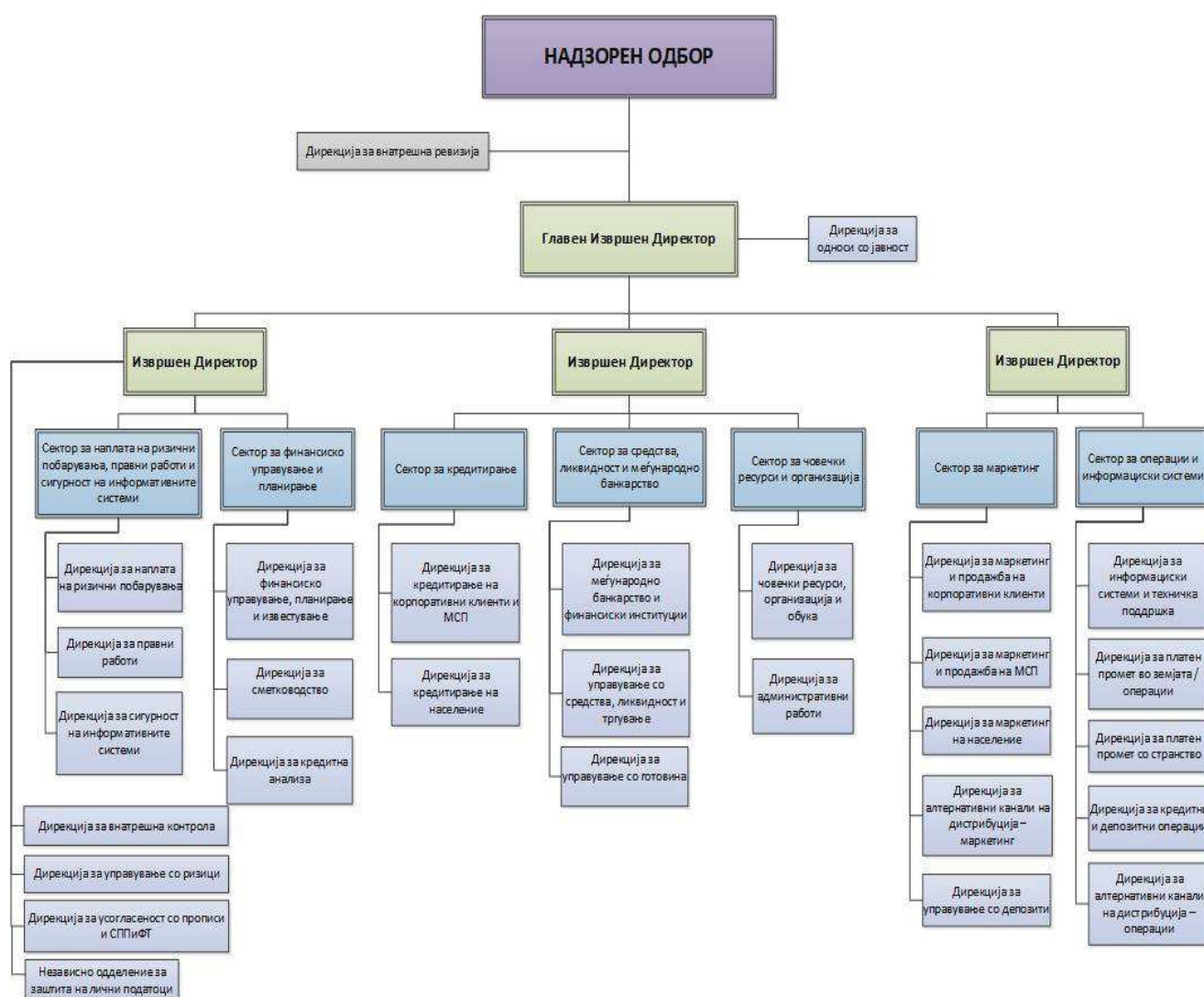
Согласно податоците со кои располага Банката, член на органот Одбор за управување со ризиците г-дин Беркан Имери, членува во надзорен одбор на Халк Осигурување како неизвршен член, а г-ѓа Дерја Хамза Сефери која е член на Одборот за ризици е неизвршен член на одборот на директори на Монтенегроберза АД Подгорица. Членот на Одбор за ревизија г-дин Ненад Рангеловиќ е овластено лице во СФАИ ТП за сметководствени, книговодствени и ревизорски работи, даночно советување Ненад Слободан Рангеловиќ Македонија Скопје и управител во следните правни субјекти: Друштво за изнајмување на деловен простор ПРОИНТ ДООЕЛ Скопје, Друштво за ревизија, сметководство и консалтинг Н-П-КОНСАЛТИНГ ДООЕЛ Скопје и Друштво за ревизија СФАИ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје. Членот на Надзорниот одбор Г-дин Осман Арслан е Претседател на Надзорен Одбор во Халк Банка Белград, додека исто така членот на Надзорен одбор Г-дин Илхан Болукбаш е Претседател на Надзорен одбор во Халк Факторинг А.Ш. Г-ѓа Билјана Ангелова која е член во Надзорниот одбор, исто така е назначена на позиција Проректор за финансии, инвестиции и развој при Универзитетот Св.Кирил и Методиј, Скопје. Г-дин Владимир Давчев кој е член во Одборот за управување со ризици е овластено лице во Здружение на граѓани БАЛКАН ИДЕА Скопје.

Информации и податоци за организациската структура на Банката

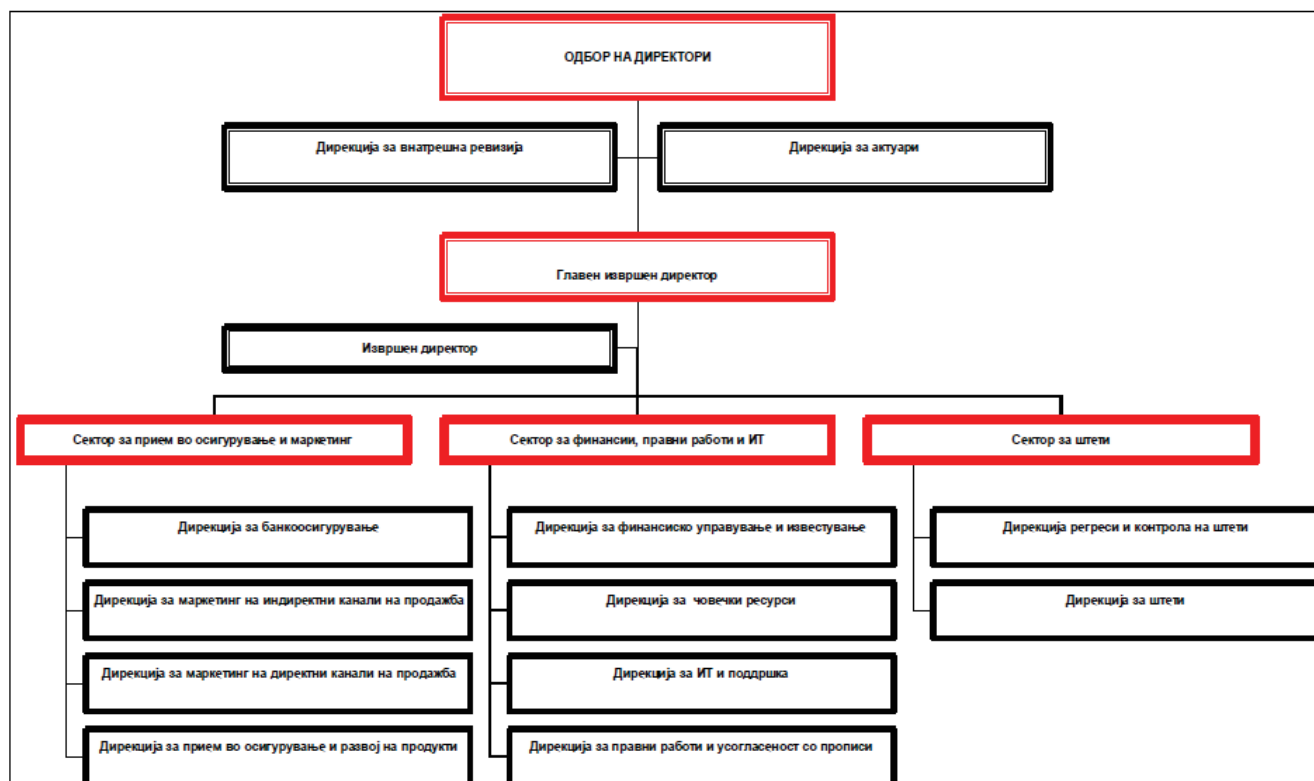
Согласно Статутот на Банката, заради ефикасно извршување на работите, Банката е организирана во организациони делови: сектори, дирекции, одделенија и други организациони форми. Заради вршење на дејности и работи од предметот на работење на Банката надвор од нејзиното седиште, може да се основаат филијали, експозитури и други организациони форми предвидени со акти на Банката.

Во моментот Банката има вкупно 45 филијали и експозитури во следните градови: Скопје, Битола, Прилеп, Струмица, Неготино, Свети Николе, Гевгелија, Ресен, Куманово, Гостивар, Штип, Тетово, Охрид, Струга, Кочани, Велес, Кавадарци, Кичево, Радовиш и Дебар.

Организационата шема на Банката како и мрежата на филијали и експозитури е објавена и редовно се ажурира на веб страната на Банката. Постојечката организациона шема на Банката е дадена во прилог подолу.

Во прилог исто така организационата структура на ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ, кое е во 100% сопственост на ХАЛКБАНК АД Скопје.

Информации и податоци поврзани со примената на Кодексот за корпоративно управување на Банката

Банката со Одлука на Надзорен одбор од 20.09.2018 г. усвои Кодекс на корпоративно управување кој ги опфаќа правилата на управување со Банката и правилата за надзор и управување, а соодветни измени и дополнувања се направени на 17.12.2019 година. Предмет на Кодексот на корпоративно уредување на Банката се постапката на свикување и одржување на Собрание на акционери, соработката меѓу Надзорниот и Управниот одбор, доставувањето на информации и документи од Управниот Одбор до Надзорниот одбор, обврските и одговорностите на Надзорниот одбор, Управниот одбор и другите органи и начинот на нивната работа, критериумите и правилата за именување членови на Надзорниот одбор и за начинот на нивното наградување, критериумите и правилата за именување членови на Управниот одбор на банката, членови на Одборот за ревизија, членови на Одборот за управување со ризиците и на останатите органи во Банката, воспоставување на ефикасни системи на внатрешна контрола како и ефикасно спроведување на функцијата на внатрешната и надворешна ревизија, контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите, функцијата на интегрирано управување со ризиците и други елементи кои се регулирани со Кодексот.

Во корпоративното управување Банката во целост е усогласена со горенаведените одредби и принципи како и начелата на Кодексот на корпоративно управување и релевантните законски прописи.

Информации и податоци за политиката на Банката за спречување судир на интереси

Банката со Одлука на Надзорниот одбор од 20.09.2018 година има усвоено Политика за избегнување на судир на интереси која ги дава насоките на органите на управување и на вработените за детерминирање на судирот на интереси, начинот на идентификување и негово следење. Со Политиката, се предвидуваат мерки и активности кои се преземаат во случај на постоење судир на интереси.

Лицата со посебни права и одговорности во рамките своите надлежности и одговорности, определени со Законот за Банки, Статутот на Банката, Одлуката за правила за добро корпоративно управување во банка, актот за внатрешна организација и систематизација и Договорот за вработување не смеат да дозволат постоењето на судир на интереси да влијае врз вршењето на нивните одговорности.

Согласно Законот за Банките, Лицата со посебни права и одговорности редовно, на секои шест месеци доставуваат писмена изјава за постоење или непостоење судир на нивниот личен интерес со интересот на Банката.

При извршување на своите надлежности и одговорности, Лицата со посебни права и одговорности потребно е да обезбедат сигурно и стабилно управување со Банката.

Лицата со посебни права и одговорности не смеат да присуствуваат при разгледувањето и донесувањето на одлуки, да склучуваат договори или да вршат други деловни активности во случај да постои судир меѓу нивниот личен интерес и интересот на Банката. За постоењето на судир на интереси се дава писмена изјава и пред одржување на состанокот за разгледување и донесување на одлуки, склучување на договори или вршење на друга деловна активност.

Писмената изјава се доставува до Надзорниот Одбор и до Управниот одбор на Банката и во неа се наведува основот од кој произлегува судирот меѓу личниот интерес и интересот на Банката. Надлежниот орган е должен да ги испита околностите и да донесе одлука во рамките на своите надлежности по поднесената изјава и доколку е потребно до повисокиот орган да поднесе предлог за донесување на одлука.

Информации и податоци за спроведување на Политиката на наградување на Банката

Политиката на наградување на Халкбанк АД Скопје има за цел да обезбеди високо мотивирани вработени, да ја награди нивната лојалност и успехот во работата и да обезбеди конкурентна позиција на Банката на пазарот на труд. Системот на наградување како дел од Политиката е усогласен со генералната стратегија на Банката и генералната кадровска политика на овозможување на кариерен развој во рамките на Банката преку определување на јасни и транспарентни критериуми преку ќе овозможи солидна база на вработени кои располагаат со потребните квалитети за Банката да даде предност на интерното пред екстерното пополнување на повисоките позиции како врвен приоритет во делот на овозможувањето на кариерниот развој.

Покрај горенаведеното, системот на организирање на Филијалите е поставен врз основа на нивна категоризација која опфаќа поголем дел од елементите на работењето и која се ажурира на годишно ниво согласно остварените резултати за календарската година. При промена на категоријатата на определена филијала се врши и соодветна промена месечниот надоместок за наредната календарска година на вработените согласно нивниот ангажман и учинок во работењето на организационата единица.

Политиката на наградување се заснова и на Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во Банка, Упатствата на европското надзорно тело за банкарство за политиките за правични примања како и генералните принципи кои произлегуваат од Политиката за наградување на ХАЛК БАНКАСИ АШ Турција како мнозински акционер на ХАЛКБАНК АД Скопје. Политиката за наградување истовремено дава и јасни насоки за разумно и соодветно наградување на лицата со посебни права и одговорности со цел да се обезбеди внимателно и ефикасно управување со ризиците.

Политиката за наградување се прифаќа од страна на Управниот одбор а се усвојува од страна на Надзорниот одбор на Банката и задолжително е предмет на ревизија на годишно ниво од страна на Дирекцијата за внатрешна ревизија.

Основните начела на Политиката за наградување на Банката преставуваат рамка која важи за сите вработени во банката, како и за лицата именувани како лица со посебни права и одговорности.

Во делот на листата на лица со посебни права и одговорности влегуваат:

- Членовите на Надзорниот одбор
- Членовите на Одборот за ревизија
- Управниот одбор
- Одборот за управување со ризици
- Директори на Сектори, Дирекции и Филијали

По однос на лицата со посебни права и одговорности како и останатите вработени во Банката во 2021 година следниве надоместоци;

ПОДАТОЦИ ЗА ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ СОГЛАСНО ПОЛИТИКАТА ЗА НАГРАДУВАЊЕ					
Структура на лица (групи)	Фиксен дел	Варијабилен дел	Број на лица	Вкупно	Сооднос фиксен/варијабилен дел
Надзорен одбор	6.902.072	-	7	6.902.072	1:1
Одбор за ревизија	82.080	-	1	82.080	1:1
Управен одбор	27.659.714	4.047.753	4	31.707.467	6,8:1
Останати лица со посебни права и одговорности	135.204.314	22.069.257	76	157.273.571	6,1:1
Останати вработени	427.587.505	64.211.240	648	491.798.745	6,7:1
Вкупно	597.435.685	90.328.250	736	687.763.935	6,5:1

Во однос на структурата на примањата во фиксен надоместок спаѓаат: основната бруто плата на вработениот и сите надоместоци во бруто износ кои произлегуваат од работниот однос и од Законот за работни односи како што се: патни трошоци за работно место надвор од местото на живеење, отпремнини, регрес за годишен одмор и други трансфери кои имаат карактер на фиксни исплати.

Во варијабилниот надоместок спаѓаат оние надоместоци кои не се сметаат за фиксни како што се: бруто исплати за деловна успешност, награди поврзани со резултати постигнати од промоција и продажба на одреден производ или услуга и слично.

Информации за користење на услуги од надворешни лица коишто се значајни за целокупното работење на Банката

Согласно *Одлуката за управување со ризиците* на НБРМ, Банката има пишана Политика за користење услуги од надворешни лица, и поврзани документи со неа како што се: Процедура за оценка на добавувачи, Процедура за набавка на средства и услуги, Процедура за управување со трети страни.

Политиката и процедурите за управување со ризикот од користење на услуги од надворешни лица (аутсорсинг) претставува документ со кој се регулира следењето и контролата на изложеноста на Банката на ризикот од аутсорсинг, односно активно управување со истиот, со цел намалување на овој ризик на прифатливо ниво кое може да се контролира и што ќе и овозможи на Банката зголемување на профитот, а истовремено намалување на ризикот. Политиката ги дефинира методите и начините на следење и контролирање на ризиците од користење услуги од надворешни лица, процената на ризикот од аутсорсинг, организационата поставеност на Банката и соодветните одговорности во оваа област.

Банката не користи друштво за помошни услуги коешто обработува финансиски трансакции или чува податоци за главната банкарска апликација.

Внатрешната ревизија на активностите за управувањето со ризикот од користење на услуги од надворешни лица се врши согласно годишниот план на Дирекцијата за внатрешна ревизија.